

سالروز ولادت باسعادت

حضرت زینب کبری علیها السلام

و روز پرستار مبارک باد

افق حوزه

آیت‌الله مروی

هیچ مسئولیتی نباید طلبه را از میدان تبلیغ جدا کند

اسلام با تبلیغ متولد شده و بقایش مدیون مبلغان است. این امر یک رسالت ذاتی است، نه شغل. مبلغ باید به جامعیت علمی و تهذیب نفس دست یابد زیرا مردم ابتدا اخلاق و معنویت مبلغان را می‌بینند و همچنین تقویت بنیه علمی مبلغان برای پاسخگویی به نیازهای جهانی، یک ضرورت راهبردی است.

آیت‌الله سیفی مازندرانی

**حجاب، یک ضرورت قطعی دینی است
و تبرج امروزی شدیدتر از دوران جاهلیت است**

روح بی حجابی، بهره‌های نامتعارف بانکی و ترک امر به معروف و نهی از منکر، از مصادیق بارز «استخفاف به ذنب» و زمینه‌ساز فروپاشی معنوی و تسلط دشمن است.

ویژه‌نامه معاونان پژوهش استانی

گزارشی از سیزدهمین اجلاس هیه معاونان پژوهش

حوزه‌های علمیه استان‌ها و مناطق ویژه

۴ صفحه ضمیمه این شماره

معاون بین‌الملل حوزه‌های علمیه

آنچه در لبنان دیدیم

حزب‌الله قوی، منسجم

و دارای تشکیلات قدرتمند بود

رئیس جامعه‌المصطفی‌العالمیه

غرب با ابزارهای فرهنگی و رسانه‌ای

هویت ملت‌ها را می‌بلعد

مراکز علمی ما نمی‌توانند تنها به دنبال پیش‌بردن ابواب فقهی باشند؛ بلکه باید از این گنجینه الهی برای تولید دانش‌های مدیریتی مورد نیاز بشریت نیز ارتزاق نمایند.

بسیاری تصور می‌کردند که پس از شهادت سیدحسن نصرالله و شماری از فرماندهان مقاومت، حزب‌الله دچار ضعف یا گسست شده است؛ اما مشاهدات ما عکس این را نشان داد.

| در همایش ملی تجلیل از مقام علمی علامه حسن‌زاده آملی عنوان شد | علامه حسن‌زاده آملی رحمته‌الله علیه نماد تقید به فقه در کنار تسلط بر عرفان و فلسفه

| در آیین اختتامیه دومین همایش بین‌المللی مطالعات تطبیقی اخلاق در اسلام و مسیحیت عنوان شد | گفت‌وگوی ادیان بر پایه عقلانیت، محبت و مشترکات بنا شود

آیت‌الله مروی

هیچ مسئولیتی نباید طلبه را از میدان تبلیغ جدا کند

علمای بزرگ شیعه، افزود: در طول تاریخ تشیع، نگاه اندیشمندان و بزرگان دینی ما به تبلیغ، به‌عنوان یک رسالت بوده است نه یک شغل.

استاد حوزه علمیه قم، ضمن تأکید بر لزوم برنامه‌ریزی برای تربیت مبلغان جامع اظهار کرد: مبلغ به جامعیت نیاز دارد؛ چراکه مردم پاسخ بسیاری از سؤالات و نیازهای خود را از مبلغ دین می‌خواهند.

دبیر دوم شورای عالی حوزه‌های علمیه، با بیان اینکه تقویت علمی به جامعیت مبلغان کمک می‌کند، ابزار کرد: راهکارهای خود را برای تقویت بنیه علمی مبلغان حاضر در میدان تبلیغ ارائه دهید. شورای عالی آماده دریافت نقدها و نظرات عزیزان است؛ چراکه سیاست‌گذاری در خلأ عبودانه نبوده‌اند.

وی با اشاره به شیوع و گسترده‌ی مکتب تشیع در جای‌جای جهان افزود: امروز شاهد آن هستیم که در جای‌جای جهان، عده‌ای از اتباع مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام حضور دارند. این شیوع و گسترده‌ی به برکت تبلیغ مبلغان بوده است.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، رساندن معارف دینی به افراد را هدف نهایی دین عنوان و بیان کرد: رهبر معظم انقلاب فرمودند: «بعثت پیامبر، جهاد و قتال فی سبیل‌الله و تشکیل حکومت اسلامی، همه این‌ها مقدمه رساندن حقایق دینی به دل‌های پاک است.»

تبلیغ یک رسالت است نه یک شغل

وی با اشاره به جایگاه تبلیغ نزد

دبیر دوم شورای عالی حوزه‌های علمیه، با تأکید بر اینکه هیچ مسئولیتی نباید طلبه را از تبلیغ جدا کند، گفت: در طول تاریخ تشیع، نگاه اندیشمندان و بزرگان دینی ما به تبلیغ، به‌عنوان یک رسالت بوده است نه یک شغل.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شورای عالی حوزه‌های علمیه، آیین افتتاحیه دوره آموزشی-توجهی مسئولان راهبری و اجرایی تبلیغ و امور فرهنگی با حضور معاونان تبلیغ استان‌ها و شهرستان‌ها و رابطان مدارس طرح امین، در سالن غدیر مجتمع یاوران مهدی قم، از سوی معاونت تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه با سخنرانی آیت‌الله جواد مروی دبیر دوم شورای عالی حوزه‌های علمیه برگزار شد.

تبلیغ؛ عامل استمرار و بقای دین

آیت‌الله مروی در این مراسم، با بیان اینکه اسلام به‌عنوان کامل‌ترین جامع‌ترین شریعت آسمانی با تبلیغ متولد شده و با تبلیغ استمرار و بقا

ضرورت دانستند و آشنایی فقه با همه ابعاد و معارف دینی، دستاوردهای علوم انسانی و دانش‌های مرتبط با زندگی بشر را یک ضرورت دیگر دانستند و بر اولویت‌بندی وظایف حوزه در این عرصه با توجه به مسأله حکمرانی اسلامی تأکید کرده‌اند.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، بر ضرورت تربیت نیروهای مهذب تأکید کرد و گفت: رهبر معظم انقلاب حوزه را خط مقدم مقابله فکری با دشمن دانسته‌اند و مؤسسه امام خمینی رحمته‌الله علیه در این زمینه، با راه‌اندازی دفتر ارتباطات فرهنگی و کانون طلوع، گام‌های مؤثری برداشته است؛ اما نیازمند تلاش مضاعف و توسعه این فعالیت و مشارکت در حل مسائل اجتماعی و تقویت نگاه نظام‌سازی در تحقیقات است که باید تحقیقات علمی مؤسسه در جهت تدوین و تبیین حکمرانی دینی و نظام‌سازی هدایت شود.

آیت‌الله رجبی همچنین بر لزوم توجه به فلسفه اسلامی، نقد فلسفه غرب و ایجاد رشته‌های تربیت مدیر فرهنگی در مؤسسه تأکید کرد و افزود: مؤسسه باید در تربیت مدیران فرهنگی، اندیشمندان مجاهد و کنشگران تمدنی پیشگام باشد تا بتواند در عرصه‌های مختلف فرهنگی و اجتماعی حضور مؤثر داشته باشد.

وی با اشاره به تأکید علامه مصباح یزدی، مبنی بر تأسیس دانشگاهی ویژه برای ترویج طرح ولایت و علوم انسانی اسلامی گفت: امروز نیز باید همان روحیه جهادی و نگاه تمدنی در تمامی بخش‌های مؤسسه حاکم شود و علوم انسانی اسلامی، باید از مرحله کتاب و نظریه فراتر رفته و به عمق جامعه و ذهن دانشگاهیان و طلاب نفوذ کند تا رسالت حقیقی انقلاب اسلامی در حوزه علم و فرهنگ تحقق یابد.

رئیس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمته‌الله علیه خاطرنشان کرد: همکاری حوزه و دانشگاه در تدوین نظامات اجتماعی و رویکرد تمدن نوین اسلامی که همه رشته‌ها را در خدمت عدالت اجتماعی و رفاه عمومی قرار می‌دهد، از مسائل مهم دیگری است که رسالت ترسیم خطوط اصلی و فرعی تبیین و ترویج و فرهنگ‌سازی اینها بر عهده حوزه و مراکز از جمله مؤسسه امام است.

آیت‌الله رجبی

**حوزویان باید به پیام «حوزه سرآمد و پیشرو»
به‌عنوان موهبتی الهی بنگرند**

حوزه مبارکه در آن ارائه شده است.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه به ابعاد پنجگانه حوزه علمیه در پیام رهبر معظم اشاره کرد و گفت: بُعد اول را رهبر معظم انقلاب، یک مرکز علمی با تخصص‌های معین دانسته‌اند که در گذشته علوم غیر از فقه، اصول، کلام، فلسفه و تفسیر و حدیث پرداخته است؛ اما پیشرو و سرآمد بودن حوزه که در قلمروی فقه، محور اصلی تدریس و تحقیق حوزه‌هاست.

آیت‌الله رجبی عنوان کرد: این پیام منوط به دو موضوع نگاشته شده است؛ نخست رویکرد ویژه به فقه به‌عنوان پاسخ‌دین به نیازهای علمی فرد و جامعه با عقلانیت تحول یافته است که بیش از گذشته باید دارای پشتوانه فکری و علمی استوار و قابل فهم و هضم باشد.

وی اذعان کرد: رهبر معظم انقلاب تشکیل نظام سیاسی اسلام در ایران راز زمینه‌ساز ضرورت توجه به چگونگی نگاه کلان دین مبین اسلام به زندگی فردی و اجتماعی بشر در عرصه‌های مختلف، متنوع و پیچیده کنونی دانستند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم یادآور شد: رهبر معظم انقلاب الزامات پاسخگویی حوزه به نیازهای فکری و فرهنگی بشر را یک

عضو مجلس خبرگان رهبری گفت: حوزویان باید پیام رهبر معظم انقلاب در یکصدمین سالگرد بازتأسیس حوزه علمیه قم را موهبتی الهی بدانند.

به گزارش خبرگزاری مهر، آیت‌الله محمود رجبی ۲۲ مهر در نشست سه‌شنبه‌های علوم انسانی اسلامی که با موضوع تبیین ابعاد آموزشی و پژوهشی پیام امام خامنه‌ای به همایش یکصدمین سالگرد بازتأسیس حوزه علمیه قم در عرصه علوم انسانی اسلامی در مؤسسه امام خمینی رحمته‌الله علیه برگزار شد، اظهار کرد: پیام مقام معظم رهبری به‌مناسبت یکصدمین سالگرد بازتأسیس حوزه علمیه قم، با عنوان حوزه پیشرو و سرآمد، نعمتی بزرگ برای مسئولان، اساتید، پژوهشگران و حتی دانش‌پژوهان حوزه‌های علمیه و همه نهادهای حوزوی است تا خود، پیشرو و سرآمدی حوزه را بشناسند و وظیفه خویش را انجام دهند.

رئیس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمته‌الله علیه بیان کرد: الحق این پیام نقشه راهی بی‌نظیر برای سرآمدی و حرکت حوزه پا به پای تحولات و آینده‌نگری است و حوزویان باید به این پیام به‌عنوان موهبتی الهی بنگرند و نگاه تحولی و رویکرد تمدنی را از آن الهام بگیرند و مدیران، اساتید و محققان مؤسسه نیز باید در همه برنامه‌های خود به‌عنوان یکی از اسناد بالادستی به آن نگاه کنند؛ زیرا مؤسسه نهادهای حوزوی و بخشی از حوزه علمیه است و رهبر انقلاب در پیوست حکم، هیأت امنای مؤسسه را موظف به ارتباط وثیق با حوزه و همکاری متقابل نموده‌اند و مؤسسه را الگویی برای حوزه‌های علمیه دانستند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ابزار کرد: این پیام الحق پیامی بی‌نظیر است و نگاهی عمیق و جامع به گذشته درخشان حوزه علمیه قم دارد که محققان و تحلیل‌گران تاریخ معاصر حوزه علمیه باید به شرح و تبیین آن بپردازند و درواقع سرفصل‌های رفیعی برای پژوهشگران این

اصلاً شما چه کاره هستی؟!

امام خامنه‌ای خطاب به رئیس‌جمهور آمریکا

اصلاً شما چه کاره هستی؟!

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی دوشنبه ۲۸ مهر در دیدار صدها نفر از قهرمانان رشته‌های مختلف ورزشی و مدال‌آوران المپیادهای علمی جهانی، این افتخارآفرینان را مظهر رشد و تجلّی قدرت ملی خواندند و تأکید کردند: شما ثابت کردید جوانان امیدآفرین ایران عزیز به عنوان «نماد ملت»، این قدرت را دارند که بر قله‌ها بایستند و ذهن‌ها و چشم‌های جهان را متوجه فضای روشن ایران کنند.

رهبر معظم انقلاب همچنین با اشاره به قلدرمآیی‌ها و یاوه‌گویی‌های اخیر رئیس‌جمهور آمریکا، گفتند: این شخص سعی کرد با رفتار سخیف و دروغ‌های فراوان درباره منطقه، ایران و ملت ایران، به صهیونیست‌ها روحیه و خود را توانا جلوه دهد، اما اگر توانایی دارد، برود میلیون‌ها نفری را که در همه ایالت‌های آمریکا علیه او شعار می‌دهند آرام کند.

ایشان با ابراز خرسندی از حضور در جمع جوانان قدرتمندی که با همت و تلاش و مدال‌آوری در عرصه‌های ورزشی و علمی، ملت را شاد و جوانان را سر شوق آوردند، گفتند: مدال‌های شما بر مدال‌های مقاطع دیگر زمانی، امتیاز مضاعفی دارد؛ زیرا در وضعیتی به دست آورده‌اید که دشمن در جنگ نرم، سعی می‌کند ملت را افسرده و از توانایی‌های خود غافل یا ناامید کند اما شما با ظاهر کردن توانایی و قدرت ملت، در میدان عمل، محکم‌ترین پاسخ را به او دادید.

رهبر انقلاب اسلامی برخی وسوسه‌ها درباره ناامیدی جوانان کشور را حرف‌های مطالعه‌نشده دانستند و تأکید کردند: ایران عزیز ما و جوانانش، «مظهر امید» هستند و باید این واقعیت مهم را درک کرد که جوان ایرانی، به شرط همت و تلاش، توانایی و مهارت رسیدن به قله‌ها را دارد؛ همچنانکه شما بر قله‌های جهانی ورزشی و علمی تکیه زدید. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به پیشرفت جهشی در برخی بخش‌ها در بعد از انقلاب، افزودند: یک نمونه همین مجموعه موفقیت‌های شما در امسال است که شاید در تاریخ ورزش کشور بی‌سابقه باشد. ایشان با تجلیل از صعود نوجوانان خوش‌استعداد میهن به قله‌های علمی جهان، گفتند: این کارهای شما به حساب ملت ایران گذاشته می‌شود و چشم‌ها را متوجه ایران می‌کند.

رهبر انقلاب «احترام به پرچم، سجده و دعای ورزشکاران پیروز» را نماد ملت ایران خواندند و افزودند: جوانان عزیز المپیادی نیز الان یک ستاره درخشانند اما ده سال بعد، به شرط ادامه تلاش، یک خورشید درخشان می‌شوند که وظیفه مسئولان در این زمینه مهم است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای نقش‌آفرینی جوانان را بعد از پیروزی انقلاب، جریانی مستمر برشمردند و گفتند: در جنگ تحمیلی ۸ ساله، نسل جوان بود که با کمبودهای فراوان و دست خالی چنان ابتکارات نظامی به خرج داد که ایران در مقابل دشمن بسیار مجبزی که از هر طرف تأیید و حمایت می‌شد، به پیروزی رسید.

ایشان میدان نبرد دانش را از دیگر عرصه‌های نمایان افتخارآفرینی جوانان کشور دانستند و با اشاره به حضور ایران در ده رتبه اول تحقیقاتی و علمی جهان در رشته‌های مختلف از جمله در «نانو»، «لیزر»، «هسته‌ای»، «صنایع گوناگون نظامی» و «پیشرفت‌های پزشکی»، گفتند: همین چند روز قبل، خبر بسیار مهمی شنیدم مبنی

دومین فراخوان جذب و ساماندهی

مشاوران حوزه‌های علمیه خواهران برگزار شد

بر اینکه یکی از مراکز تحقیقاتی کشور موفق به یافتن راه درمان برای یک بیماری لاعلاج شده است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با یادآوری فعالیت دشمن برای جلوگیری از پیشرفت‌های علمی مختلف ایران، گفتند: بدخواهان ملت ایران همچنین سعی می‌کنند «با انکار یا نپرداختن به برخی موفقیت‌ها»، «درهم کردن راست و دروغ»، «بزرگنمایی برخی ایرادات» و «تبلیغات جهت‌دار»، فضای ایران را تاریک و گرفته نشان دهند اما شما با ایستادن بر قله‌های ورزش و علم، فضای روشن کشور را به همه نشان دادید. ایشان از دست دادن باور به توانایی‌ها را یکی دیگر از روش‌های دشمن برای ناامید کردن ملت و نسل جوان خواندند و تأکید کردند: در نقطه مقابل این فعالیت‌ها، جوانان با تکیه بر نیروی لایزال جوانی، سعی و تلاش خود را برای موفقیت، امیدآفرینی و تجلی اقتدار ملت افزایش دهند.

رهبر انقلاب اهتمام جوانان به صرف استعدادهای خود برای خدمت به ملت ایران را مهم دانستند و افزودند: ممکن است برخی مایل باشند که در کشور دیگری زندگی کنند اما این افراد متوجه باشند که در کشورهای دیگر هر قدر پیشرفت کنند باز هم بیگانه هستند؛ در حالیکه ایران متعلق به شما و نسل شما و «خاک و خانه» شماست.

رهبر انقلاب در بخش دیگری از سخنانشان با اشاره به یاوه‌گویی‌های اخیر رئیس‌جمهور آمریکا درخصوص منطقه و ایران عزیز، گفتند: رئیس‌جمهور آمریکا با سفر به فلسطین اشغالی و بیان مُشتی حرف پوچ همراه با لودگی سعی کرد صهیونیست‌های مایوس را امیدوار کند و به آنها روحیه بدهد.

ایشان سبیلی باورنکردنی جمهوری اسلامی ایران به رژیم صهیونیستی در جنگ ۱۲ روزه را عامل مایوس شدن آنها دانستند و افزودند:

صهیونیست‌ها توقع نداشتند که موشک ایرانی بتواند با شعله‌ها و آتش خود به اعماق مراکز حساس و مهم آنها نفوذ و این مراکز را نابود و تبدیل به خاکستر کند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه ایران موشک‌ها را از جایی نخرید یا کرایه نکرد بلکه دست‌ساخته و شناسنامه جوان ایرانی است، گفتند: جوان ایرانی وقتی وارد میدان می‌شود و با سعی و تلاش زیرساخت‌های علمی را فراهم می‌کند قادر به انجام‌دادن چنین کارهای بزرگی است.

رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: این موشک‌ها را نیروهای مسلح و صنایع نظامی ما آماده داشتند و استفاده کردند و باز هم دارند و اگر لازم باشد در وقت دیگر از آن‌ها استفاده می‌کنند.

ایشان علت یاوه‌گویی‌های ترامپ در قالب حرف‌های سبک و رفتارهای جلف برای روحیه دادن به صهیونیست‌ها، به بیان چند نکته در خصوص ادعاهای او پرداختند و گفتند: در جنگ غزه، آمریکا بی‌تردید شریک اصلی جنایات رژیم صهیونیستی است؛ همچنان که خود رئیس‌جمهور آمریکا هم اعتراف کرد که ما با این رژیم در غزه کار می‌کردیم البته اگر این را هم نمی‌گفت، معلوم بود؛ چرا که امکانات و تسلیحاتی که در طول این جنگ بر روی سر مردم بی‌پناه غزه ریخته می‌شد، متعلق به آمریکا بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای ادعای دیگر ترامپ مبنی بر جنگ آمریکا با تروریسم را نمونه دیگری از سخنان دروغ او خواندند و افزودند: بیش از ۲۰ هزار کودک و نوزاد در جنگ غزه به شهادت رسیدند. آیا آنها تروریست بودند؟! تروریست، آمریکاست که داعش را ایجاد می‌کند و به جان منطقه می‌اندازد و امروز هم عده‌ای از افراد آن را در منطقه‌ای در اختیار گرفته و برای استفاده خود نگه داشته است.

ایشان کشتار حدود ۷۰ هزار انسان در جنگ

به‌منظور ارتقای کیفیت خدمات مشاوره‌ای در مدارس و انتخاب نیروهای متعهد و متخصص، فراخوان جذب و ساماندهی مشاوران حوزه‌های علمیه خواهران اعلام شد و داوطلبان واجد شرایط از ۲۸ استان کشور، معرفی و سپس فرآیند برگزاری آزمون و مصاحبه علمی از آنان برگزار شد. وی افزود: در این مرحله، داوطلبانی که در آزمون کتبی، موفق به کسب امتیاز لازم شده‌اند، در مصاحبه حضوری شرکت می‌کنند تا

غزه و همچنین به شهادت رساندن بیش از هزار ایرانی در جنگ ۱۲ روزه را شواهدی آشکار از خوی تروریستی آمریکا و رژیم صهیونیستی خواندند و خاطرنشان کردند: آنها علاوه بر کشتار کور مردم، دانشمندان ما همچون طهرانچی و عباسی را ترور و به این جنایت افتخار کردند اما باید بدانند که نمی‌توانند علم را ترور کنند.

رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به حرف‌های رئیس‌جمهور آمریکا که ضمن افتخار کردن به بمباران صنعت هسته‌ای ایران مدعی از بین بردن آن شده بود، افزودند: ایرادی ندارد، به همین خیال باشید اما اصلاً شما چه کاره هستید که اگر کشوری صنعت هسته‌ای دارد، در قبال آن باید و نباید مطرح کنید. چه ربطی به آمریکا دارد که ایران امکانات و صنعت هسته‌ای دارد یا ندارد. این دخالت‌ها ناپاب، غلط و زورگویانه است.

ایشان با اشاره به تظاهرات سراسری و ۷ میلیونی علیه ترامپ در ایالت‌ها و شهرهای مختلف آمریکا گفتند: شما اگر خیلی توانایی دارید به جای دروغ‌پراکنی، دخالت در کار دیگر کشورها و اقداماتی همچون ساخت پایگاه نظامی در آنها، این میلیون‌ها نفر را آرام کنید و به خانه‌های خود بازگردانید.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه تروریست و مظهر واقعی تروریسم، آمریکا است، ادعای ترامپ مبنی بر طرفداری از مردم ایران را هم دروغ خواندند و افزودند: تحریم‌های ثانویه آمریکا که تعداد زیادی از کشورها نیز از ترس با آن همراهی می‌کنند علیه ملت ایران است؛ بنابراین شما دشمن ملت ایران هستید نه دوست آن.

ایشان با اشاره به اظهار آمادگی ترامپ برای معامله می‌گویند من اهل معامله‌ام در حالی که اگر معامله با زورگویی همراه و نتیجه آن از قبل معلوم باشد، معامله نیست بلکه تحمیل و زورگویی است. ملت ایران زیر بار تحمیل نخواهد رفت.

رهبر انقلاب با اشاره به حرف دیگر ترامپ مبنی بر وجود مرگ و جنگ در منطقه غرب آسیا و به قول آنها خاورمیانه، خاطرنشان کردند: جنگ‌ها را شما به راه می‌اندازید. آمریکا جنگ‌پرداز است و علاوه بر ترور، جنگ‌افروزی می‌کند. وگرنه این‌همه پایگاه‌های نظامی آمریکا در منطقه برای چه هدفی است؟ شما اینجا چه کار دارید؟ این منطقه چه ربطی به شما دارد؟ منطقه از آن مردم خود منطقه و جنگ و مرگ در این منطقه ناشی از حضور آمریکاست.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پایان، مواضع رئیس‌جمهور آمریکا را غلط و در بسیاری از موارد دروغ و حاکی از زورگویی برشمردند و تأکید کردند: اگرچه زورگویی بر روی برخی کشورها اثرگذار است اما به توفیق الهی هرگز روی ملت ایران تأثیری نخواهد گذاشت.

در این مراسم تیم ملی نونهالان باستانی کشور، حرکاتی از این ورزش را اجرا کردند که با تمجید و تعریف رهبر انقلاب روبه‌رو شدند.

صلاحیت‌های علمی، اخلاقی، روان‌شناختی و مهارتی آنان مورد ارزیابی قرار گیرد.
حجت‌الاسلام والمسلمین رجبی یکی از اهداف اصلی این طرح را «تقویت نقش مشاوران در هدایت تربیتی و روانی طلاب» و «ایجاد محیطی امن و پویا» در مدارس عنوان کرد.
وی در پایان خاطرنشان کرد: فرایند مصاحبه، جذب و ساماندهی مشاوران حوزه‌های علمیه خواهران تا ۳۰مهرماه به پایان خواهد رسید.

• اخبار کوتاه ایران

• بومی‌سازی آجرهای دیرگداز محفظه احتراق توربین‌های گازی نیروگاه‌های برق: متخصصان یک شرکت دانش‌بنیان، آجرهای دیرگداز محفظه احتراق توربین‌های گازی نیروگاه‌های برق را بومی‌سازی کردند؛ قطعه‌ای کوچک که جلوی خاموشی‌های بزرگ را گرفت؛ قطعه‌ای که خودش می‌شکند؛ اما نمی‌گذارد، شبکه برق کشور آسیب ببیند. فناوری تولید این آجرها تنها در اختیار ۲ کشور جهان بود.

• **موشک هوا به هوای(ضدهوایی) جدید ایران:** هوایمای اف-۴ «فانتوم» ارتقاء یافته ایرانی مجهز به نوعی موشک ضدهوایی ناشناخته متصل به یک پایلون واسطه عجیب است. این موشک به‌عنوان یک نسخه مهندسی معکوس داخلی از موشک آمریکایی AIM-۱۲۰C-۲/AMRAAM شناسایی شده است. این یک پیشرفت بزرگ در توسعه موشک‌های هوا به هوای ایران است؛ زیرا اولین موشک ضدهوایی BVR (فاتر از برد بصری) تأییدشده ایران از جت است که در مقایسه با موشک کوتاه‌برد سایدویندر (AIM-۹) قرار می‌گیرد.

• **اجازه رد و بدل‌شدن ثمن معامله در بنگاه‌های معاملات ملکی وجود ندارد:** وزیر دادگستری: در موضوع تنظیم پیش‌نویس انجام معامله در بنگاه‌های معاملات ملکی، به هیچ‌عنوان اجازه رد و بدل‌شدن ثمن معامله وجود ندارد. اوراق صادره توسط این بنگاه‌ها فاقد ارزش قانونی و صرفاً برای اطلاع طرفین معامله است. در صورت رد و بدل‌شدن وجه معامله در بنگاه‌های معاملات ملکی، اسناد عادی تلقی می‌شوند.

• **بارگذاری ۱۰۰میلیون آرای صادره تاریخ‌قضا‌ئیه برای بهره‌برداری مراکز علمی:** سخنگوی قوه قضائیه: توسعه هوش مصنوعی پس از ابلاغ آیین‌نامه رئیس قوه قضائیه، سرعت گرفته است. همه بخش‌ها باید به این سمت حرکت کنند. یکی از اقدامات، توسعه دستیار هوشمند قاضی است که اطلاعات خوبی را در بررسی اولیه به قاضی ارائه می‌دهد. در بررسی اتقان آرا نیز از هوش مصنوعی استفاده می‌شود. بیش از ۱۰۰ میلیون آرای صادره در تاریخ قوه قضائیه، در سامانه‌ای قرار گرفته و با گننام‌سازی هویت طرفین، امکان استفاده مراکز علمی و دانشگاهی را تسهیل کرده است. یکی دیگر از اقدامات، بحث ارجاع هوشمند پرونده‌ها به کارشناسان رسمی است.

• **طنین افتخارآنکیز نام ایران عزیزمان در سالن اصلی بزرگ‌ترین نمایشگاه فناوری دنیا در جیتکس ۲۰۲۵:** درحالی‌که تنها چند ماه از جنگ ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی و آمریکا علیه ایران می‌گذرد و فشارهای اقتصادی و تحریم‌های گسترده همچنان ادامه دارد، حضور مقتدرانه همراه اول در سالن اصلی نمایشگاه جهانی جیتکس ۲۰۲۵ در دبئ، بازتابی از توان فناورانه و اراده ملی ایران عزیزمان است.

• **مجلس به پیشنهاد تبدیل سازمان هوش مصنوعی به«ستاد» رأی‌نداد:** محمد رستمی، سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، از مخالفت نمایندگان با پیشنهاد تبدیل سازمان ملی هوش مصنوعی به ستاد خبر داد و گفت: عزم مجلس بر حفظ ساختار قوی این نهاد در سطح ریاست‌جمهوری است.
• **رفع نیازهای آبی فلات مرکزی کشور با بهره‌برداری از خط جدید:** احسان انصاری، مدیرعامل شرکت تأمین و انتقال آب خلیج فارس: با بهره‌برداری از این خط جدید آب شیرین‌کن، روزانه ۴۰ هزار مترمکعب آب شیرین برای اهالی شهرهای بندرعباس، بندر خمیر، شهر علوی و رضوان در هرمزگان و شهرستان رفسنجان در استان کرمان و بخشی از صنایع استان‌های هرمزگان، کرمان ، یزد و اصفهان (فلات مرکزی ایران) تأمین می‌شود.

• **الزامی‌شدن ارزش‌گذاری اقتصادی منابع محیط زیست در طرح‌های توسعه‌ای برای اولین‌بار:** این اقدام با تصویب هیأت وزیران و به پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست انجام شده و به نهادینه‌سازی اقتصاد سبز و مدیریت پایدار منابع طبیعی کمک می‌کند. سازمان حفاظت محیط زیست، سالانه ارزش اقتصادی منابع طبیعی را منتشر و درآمدهای حاصل از خسارات را برای احیای عرصه‌های تخریب‌شده هزینه خواهد کرد.

• **اتباع غیر مجاز هم می‌توانند دیه دریافت کنند:** اداره‌کل حقوقی قوه قضائیه: پرداخت دیه به زیان‌دیده، اولیای دم وی و یا قائم‌مقام آنان حکمی عام است و با مجازبودن یا نبودن اقامت تبعه بیگانه مطالبه‌کننده دیه، ملازمه‌ای ندارد. مجرمانه‌بودن رفتار اقامت غیرمجاز، نافی صلاحیت رسیدگی مراجع قضایی در رسیدگی و صدور حکم به پرداخت دیه این افراد نیست؛ اعم از این‌که مسئول پرداخت دیه، بیت‌المال و یا متکب جرم باشد.

• **ترمز و کمربند و قطعات موتور استاندارد اجباری می‌شوند:** طاهری، معاون ارزیابی کیفیت سازمان ملی استاندارد: در خودرو حدود ۳۰ هزار قطعه وجود دارد که از این تعداد، ۸۵ قطعه شامل استاندارد اجباری می‌شوند. قطعاتی همچون ترمز و کمربند و قطعات موتور که ایمنی بالائری دارند، شامل استاندارد اجباری هستند.

• **صدور چک الکترونیک برای افراد حقوقی:** رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس: بانک مرکزی تا یک ماه آینده، باید زیرساخت‌های لازم برای ارائه چک الکترونیک به افراد حقوقی را فراهم کند. اکنون چک الکترونیک در اختیار افراد حقیقی قرار دارد.

نماینده مجلس خبرگان رهبری

ملت ایران به دلیل دشمن شناسی دقیق با ماهیت پلید آمریکا آشناست

حجت الاسلام والمسلمین ردایی، با بیان اینکه ملت ایران به دلیل دشمن شناسی کامل و بصیرت دقیق، با ماهیت پلید آمریکا آشنا شده است و به خوبی می داند، نباید به آمریکایی ها اعتماد کرد، گفت: دشمنی آمریکا با ملت ایران، مسأله دیروز و امروز نیست و از همان سال اول انقلاب، تحریم ها و فشارهای سیاسی و اقتصادی آن کشور علیه ما اعمال شد.

حجت الاسلام والمسلمین حسین ردایی، نماینده مجلس خبرگان رهبری در گفت وگو با خبرگزاری حوزه در تهران، با بیان اینکه ملت ایران از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی، تحت تحریم های ظالمانه دشمنان به ویژه آمریکا بوده است، اظهار کرد: مردم نشان داده اند، تحت هر شرایطی در برابر دشمنان ایستاده اند و وضع تحریم های ظالمانه جدید و فشارهای اقتصادی و سیاسی، هیچ تأثیری در اراده ملت ایران ندارد.

نماینده مجلس خبرگان رهبری گفت: دشمن تلاش دارد با اعمال فشارهای اقتصادی و سیاسی، ملت ایران را به عقب نشینی از مواضع اصولی و انقلابی خود دور نگه دارد؛ درحالی که چنین اقداماتی بدون تردید موجب افزایش اراده و انگیزه مردم شده است.

وی خاطرنشان کرد: ملت ایران به دلیل دشمن شناسی کامل و بصیرت دقیق، با ماهیت پلید آمریکا آشنا شده است و به خوبی می داند که نباید به آمریکایی ها اعتماد کرد. دشمنی آمریکا با ملت ایران، مسأله امروز و فردا نیست و از همان سال اول انقلاب، تحریم ها و فشارهای سیاسی و اقتصادی آمریکا علیه ما اعمال شد.

حجت الاسلام والمسلمین ردایی بر حمایت همیشگی ملت ایران از مظلومان تأکید کرد و افزود: اعمال تحریم های جدید، تأثیری در روحیه مقاومت و ایثار ملت ایران ندارد و آمریکایی ها و اروپایی ها بدانند، اقدامات آنان در کشتار زنان و کودکان و ترور شخصیت های برجسته جبهه مقاومت، صرفاً موجب تقویت روحیه ایستادگی و ایثار مردم شده است.

وی بر لزوم اتحاد امت اسلامی به منظور مقابله با رژیم صهیونیستی تأکید کرد و افزود: امت اسلامی راهی جز قوی شدن و وحدت و انسجام ندارد؛ وگرنه صهیونیست ها دوباره به خود اجازه تشدید تجاوز، ترور و کشتار مسلمانان را می دهد.

حجت الاسلام والمسلمین ردایی در ادامه، به موضوع افزایش نفرت جهانی از صهیونیست ها در پی جنایت آنها طی دو سال گذشته اشاره و اضافه کرد: امروز فرصت خوبی در اختیار آزادی خواهان و عدالت طلبان جهان قرار گرفته است تا با تنبیه سخت و شدید غاصبان کودک کش، مانع از تداوم نسل کشی و تضییع حقوق انسانی مردم فلسطین شوند.

نماینده مجلس خبرگان رهبری گفت: انقلاب اسلامی در خط مقدم مقابله با رژیم صهیونیستی و دفاع از ملت فلسطین است؛ به همین دلیل این رژیم با چراغ سبز آمریکا به ملت مقاوم ایران حمله مستقیم کرد. مردم با اطاعت از مقام معظم رهبری، با جدیت با کشور و نظام جمهوری اسلامی دفاع کردند و در صورت هرگونه خطای راهبردی دشمن، این بار با قدرت و شدت بیشتری دشمنان را تنبیه خواهند کرد.

آیت الله العظمی مکارم شیرازی

تکریم بزرگان، ادای حق و تشویق نسل جدید به مسیر خدمت است

معظم له، در ادامه «جلب محبت

الهی» را بُعد معنوی حق شناسی و تکریم علما عنوان و تأکید کردند: خداوند نسبت به کسانی که حق شناس اند، محبت ویژه ای دارد و قدردانی از زحمات دیگران، لطف الهی را شامل حال ما خواهد کرد.

«الگوشدن برای نسل جدید» را فایده

دوم این تکریم دانستند و گفتند: وقتی نسل جدید می بیند که نسبت به بزرگان گذشته احترام گذاشته می شود، تشویق می گردد تا در مسیر اسلام و انقلاب زحمت کشیده اند، ادامه کند.

حضرت آیت الله مکارم شیرازی تصریح کردند: تجلیل از عالمان و خادمان نظام اسلامی، دارای فواید متعددی است؛ از جمله ادای بخشی از حق آنان و تشویق نسل جوان به گام برداشتن در مسیر خدمت گزاری.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت الله مکارم شیرازی، ۲۴ مهرماه، در دیدار برگزارکنندگان همایش بزرگداشت «پیشگازان نهضت اسلامی؛ بزرگداشت آیت الله محمد یزدی رحمته الله علیه»، رئیس فقید جامعه مدرسین، تأکید کردند: تجلیل از عالمان و خادمان نظام اسلامی دارای فواید متعددی است؛ از جمله ادای بخشی از حق آنان و تشویق نسل جوان به گام برداشتن در مسیر خدمت گزاری.

ایشان همچنین آیت الله یزدی رحمته الله علیه را شخصیتی تأثیرگذار با خدمات فراوان در نظام جمهوری اسلامی عنوان کردند.

سه فایده تکریم از پیشگامان

این مرجع تقلید، «ادای بخشی از حق» را از فواید اساسی برگزاری مجالس بزرگداشت بزرگان گذشته عنوان و تصریح کردند: برگزاری این مجالس، گوشه ای از حق عالمان گذشته را که در مسیر خدمت به اسلام و انقلاب زحمت کشیده اند، ادامه کند.

حضرت آیت الله مکارم شیرازی

آیت الله سیفی مازندرانی

حجاب، یک ضرورت قطعی دینی است و تبرج امروزی شدیدتر از دوران جاهلیت است

رواج بی حجابی، بهره ای نامتعارف بانکی و ترک امر به معروف و نهی از منکر، از مصادیق بارز «استخفاف به ذنب» و زمینه ساز فروپاشی معنوی و تسلط دشمن است.

آیت الله سیفی مازندرانی، در پایان جلسه درس خارج فقه خود که در حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه علیها السلام برگزار شد، با استناد به روایتی گهربار از امیرالمؤمنین علیه السلام، هشدارهای صریحی را در خصوص خطر «کوچک شمردن گناهان» در جامعه امروز مطرح کرد.

استاد درس خارج حوزه علمیه قم، در تبیین حکمت ۳۴۸ کتاب شریف نهج البلاغه «أَشَدُّ الذُّنُوبِ مَا اسْتَهَانَ بِهِ صَاحِبُهُ» تأکید کرد: گناهی «شدیدترین»، گناهی است که شدیدترین عقوبت را در پی دارد و فقها «استخفاف به ذنب» را خود، گناهی کبیره می دانند.

انتقاد شدید از وضعیت حجاب

آیت الله سیفی مازندرانی در ادامه، به بیان مصادیق امروزی این استخفاف پرداخت و از وضعیت حجاب و رواج آرایش های نامتعارف در جامعه به شدت

انتقاد کرد و با اشاره به تلاش برخی برای عادی سازی و غیرالزامی نشان دادن حجاب، این امر را مقابله با ضروریات دین خواند و گفت: حجاب از ضروریات دین است که بر سه ملاک نص صریح قرآن، اتفاق فریقین (شیعه و سنی) و نصوص متواتر استوار است.

چگونه یک زن مسلمان و شیعه علی بن ابی طالب علیه السلام می تواند، با ظاهری در خیابان ها حاضر شود که

مصادق بارز تبرج است؟!

وی افزود: تبرج در دوران جاهلیت، تنها نمایان شدن زیر چانه و گردن بود؛ اما آرایش های امروزی، مصادق

آغاز طرح ملی «بی تا» با هدف توانمندسازی دانش آموختگان و نخبگان فرهنگی سراسر کشور

همسو شود.

حجت الاسلام والمسلمین رجبی مطرح کرد: از تمامی معاونین فرهنگی و مبلغان محترم دعوت می شود با مشارکت فعال خود، زمینه توانمندسازی و گفتمان سازی مؤثر در عرصه های فرهنگی، تبلیغی و اندیشه رهبری را فراهم آورند.

معاون فرهنگی و تبلیغی حوزه های علمیه خواهران، در پایان گفت: جزئیات ثبت نام طرح «بی تا» شامل پذیرش تمامی مراحل آموزشی و جزئیات زمان بندی، دوره ها و شیوه ثبت نام در سامانه سیما (مبلغان گام دوم) اعلام گردید.

طرح به دنبال ایجاد یک شبکه منسجم، پویا و چندلایه فرهنگی و تبلیغی است که با بهره گیری از ظرفیت های فعال استان ها شامل؛ مدیران، معاونان فرهنگی، طلاب فعال و مدیران تشکل ها، زمینه نقش آفرینی مؤثر در عرصه های فرهنگی، اجتماعی و رسانه ای را فراهم می آورد.

وی افزود: شبکه طرح «بی تا» در سه سطح اساتید راهبردی، منتورهای بومی و کنشگران میدانی سازمان دهی شده و با تمرکز بر آموزش هدفمند و فعالیت های مطالعاتی، تلاش می کند منطق تحلیل مبلغان با اندیشه های مقام معظم رهبری

معاون فرهنگی و تبلیغی حوزه های علمیه خواهران از آغاز طرح ملی «بی تا» با هدف توانمندسازی دانش آموختگان و نخبگان فرهنگی در راستای ترویج اندیشه مقام معظم رهبری خبر داد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت الاسلام والمسلمین آرش رجبی، معاون فرهنگی و تبلیغی حوزه های علمیه خواهران با اشاره به طرح ملی «بی تا» که با هدف توانمندسازی دانش آموختگان و نخبگان فرهنگی در راستای ترویج اندیشه مقام معظم رهبری آغاز شده است، اظهار کرد: این

سرپرست ستاد امر به معروف و نهی از منکر

بیانیه جامعه مدرسین درباره حجاب نشانه کنشگری عالمانه و واقع بینانه حوزه های علمیه است

حجت الاسلام والمسلمین طاهری اکردی، بیانیه اخیر جامعه مدرسین حوزه علمیه قم درباره ضرورت دینی و قانونی عفاف و حجاب را اقدامی عالمانه، واقع بینانه و متناسب با رسالت حوزوی دانست و تأکید کرد: این بیانیه نشان دهنده

نقش فعال حوزه های علمیه در کنشگری اجتماعی، سیاسی و فرهنگی و دفاع از ارزش های اسلامی است. به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت الاسلام والمسلمین طاهری اکردی، دبیر ستاد امر به معروف و نهی از منکر کل کشور، در گفت وگو با خبرگزاری حوزه، از بیانیه اخیر جامعه مدرسین حوزه علمیه قم درباره ضرورت دینی و قانونی حجاب و عفاف قدردانی کرد و آن را نشانه ای از کنشگری عالمانه حوزه های علمیه در دفاع از ارزش های اسلامی دانست.

وی در پاسخ به سؤالی مبنی بر این که جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، اخیراً در بیانیه ای بر ضرورت دینی و قانونی عفاف و حجاب و وظیفه مسئولان در اجرای آن تأکید کرده است، درباره ارزیابی خود از اهمیت و پیام این بیانیه گفت: برخی از مقامات کشور در بیان جایگاه عفاف و حجاب، خلاف آنچه که هست بیان می کنند؛ بنابراین این بیانیه بسیار خوب و در دفاع از نظام و ارزش های قضایی ارزشمند بود و نشان از نقش حوزه های علمیه در دفاع از ارزش ها داشت. این کنشگری واقع بینانه، عالمانه و متناسب با رسالت حوزوی جامعه مدرسین، در این بیانیه به خوبی انجام شد و جای تشکر دارد.

سرپرست ستاد امر به معروف و نهی از منکر در پاسخ به سؤال دیگری مبنی بر این که در این بیانیه تصریح شده، هیچ دستگاه و مسئولی حق ندارد، در قبال اجرای قانون حجاب اعلام بی مسئولیتی کند، از منظر ستاد این مطالبه چگونه باید عملیاتی شود؟ گفت: طبیعی است که ستاد همواره مطالبه گر از همه مسئولان بوده است؛ چه در زمینه ترک فعل و چه در زمینه اقدام مخالف.

وی در ادامه گفت: هر دو نوع مطالبه گری خوب است. ما هم معتقدیم ستاد همواره مطالبه گر بوده و همواره بر این باور است که نه تنها در بحث اجرای قانون حجاب، بلکه در همه امور، مسئولان باید به تکالیف قانونی خود عمل کنند.

پشت صحنه برهنگی های اخیر، نقشه ای برای از بین بردن کانون خانواده است

وی در پاسخ به سؤالی مبنی بر این که جامعه مدرسین در بیانیه خود به «جنگ فرهنگی دشمن» اشاره کرده است، نقش و رویکرد ستاد در این میدان فرهنگی چگونه است؟ ابراز کرد: حتماً پشت این قضیه، طرح و نقشه ای برای از بین بردن کانون خانواده در ایران وجود دارد. طبیعی است که برای از میان بردن خانواده، توجه ویژه ای به موضوع زن، عفاف، حجاب و مسائل پیرامونی آن می شود؛ از این رو ما معتقدیم در این جنگ فرهنگی، دشمن فعال است و برنامه دارد و ما هم باید با برنامه پاسخ دهیم.

سرپرست ستاد امر به معروف و نهی از منکر گفت: ما احساسی عمل نمی کنیم؛ اما این توقع را داریم که همه مسئولان، همه مردم و هرکس در هر جایگاهی که هست، تلاش کند تا همه احکام الهی در جامعه پیاده شود؛ نه فقط عفاف و حجاب.

رانت و بودجه های غلط تهدید بیت المال است

حجت الاسلام والمسلمین طاهری اکردی تأکید کرد: همان طور که در صیانت از بیت المال باید مراقبت شود، نهادهای فرهنگی، مردم و مسئولان باید در زمینه رانت، بودجه های غلط و مصرف بودجه در غیر محل خود نیز هوشیار باشند؛ لذا ستاد معتقد است همه این مسائل باید دیده شود و تأکید بیشتر بر عفاف و حجاب، به معنای بی اهمیت بودن سایر موارد نیست.

دشمن می خواهد خانواده ایرانی را با فساد متلاشی کند

وی در پاسخ به سؤالی گفت: امروز دشمن برنامه ویژه ای برای خانواده ایرانی دارد تا آن را از بین ببرد؛ از جایگزین کردن سگ به جای فرزند گرفته تا ترویج لقمه حرام و روابط نامشروع. همه این ها به مسأله عفاف و حجاب مرتبط است؛ یعنی اگر جامعه ای عقیف و دارای حجاب باشد، این فسادها در آن رخ نمی دهد. پس ابتدا حجاب را می زنند. بعد از آن فساد را به خانواده ها می آورند، روابط نامشروع را ترویج می دهند، سپس فرزند نامشروع و لقمه حرام را وارد می کنند و در نهایت، بنیان خانواده ها را از هم می پاشند.

سرپرست ستاد امر به معروف و نهی از منکر در پایان گفت: به همین دلیل عفاف و حجاب، ویژگی خاصی دارد و باید از آن بیشتر پاسداری شود؛ اما این گونه نیست که تأکید ما در ستاد فقط بر عفاف و حجاب باشد؛ بلکه بر همه مسائل است.

مقابل چشم و بینی به عوض بینی و گوش به‌جای گوش و دندان در برابر دندان و زخم‌ها را قصاصی است.»

تفاوتی بین چشم زن و مرد، دندان زن و مرد و بینی مرد و زن نیست. این نوع تساوی‌ها در کجای تورات است؟! اگر هم باشد، کم است؛ البته قرآن این مسأله را از تورات نقل می‌کند.

خداوند در آیه ۷ سوره نساء می‌فرماید: ﴿لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا؛ برای مردان از آنچه پدر و مادر و نزدیکان [پس از مرگ خود] به‌جای می‌گذارند، سهمی است و برای زنان هم آنچه پدر و مادر و نزدیکان به‌جای می‌گذارند، سهمی است؛ اندک باشد یا بسیار، سهمی است لازم و واجب.»

اگر پدر و مادر فوت کردند، همان‌طور که فرزندان ذکر ارث می‌برند، فرزندان اناث هم ارث می‌برند؛ برخلاف آنچه در دوران جاهلیت است که اولاد ذکور ارث می‌بردند و اولاد اناث ارث نمی‌بردند.

گاهی از اوقات یک اختلافی هست؛ اما این اختلاف جنبه طبیعی دارد؛ مثلاً وقتی مرد می‌میرد، زن عده نگه می‌دارد؛ اما اگر زن بمیرد، مرد عده نگه نمی‌دارد. درست است که در اینجا تساوی نیست؛ ولی اگر دقت کنیم، طبیعت زندگی این را ایجاب می‌کند. هنگامی که مرد می‌میرد، زن مسئولیتی ندارد، باید چهار ماه و ده روز عده نگه دارد؛ اما اگر زن بمیرد و مرد زنده بماند، می‌خواهد بیرون کار کند، کارهای داخل با کیست؟ مرد نمی‌تواند هم بازار و کارخانه [و بیرون] را اداره کند و هم کار داخل را انجام دهد. به‌همین خاطر مرد می‌تواند زن بگیرد؛ ولو اینکه عده نگه ندارد؛ اما زن بعد از آنکه عده نگه داشت، می‌تواند شوهر کند؛ چون مسئولیتی ندارد؛ اما حقی هم دارد که از آن حق استفاده می‌کند.

گاهی از اوقات از ارث ایراد می‌گیرند که قرآن می‌فرماید: ﴿لِّلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَتَيْنِ؛ مرد دو برابر زن ارث می‌برد.»

این هم نتیجه زندگی است. زن اگر نصف می‌گیرد، این نصف را هم در جایی مصرف نخواهد کرد؛ چراکه هیچ مسئولیتی ندارد. آنچه را از پدر مادر می‌گیرد، برای او ذخیره می‌شود و هیچ مسئولیتی ندارد؛ اما مرد مسئولیت دارد و زن و زندگی را باید اداره کند و داشتن این مسئولیت، سبب شده است که این طرف از نظر مبلغ بیشتر باشد.

پس، از نظر الگو باید از مریم و همسر فرعون الگو گرفت. از نظر مساوات نیز اسلام در جاهایی که طبیعت ایجاب مساوات می‌کند، یکسان است.

مطلب سوم

شما که از خارج یا داخل قم آمده‌اید و درس

انسان‌هایی هستند که از قرآن مجید و روایات غافلند.

من کمی نظر قرآن را درباره زن معرفی می‌کنم که ببینید قرآن چگونه به زن می‌نگرد.

قرآن می‌فرماید: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ؛ ای مردم! ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را ملت‌ها و قبیله‌ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید. بی‌تردید گرمی‌ترین شما نزد خدا پرهیزکارترین شماست. یقیناً خدا دانا و آگاه است.»

ریشه همه انسان‌ها به دو نفر یعنی ذکر و انثی برمی‌گردد؛ یعنی موقعیت هر دو یکی است و حقیقت همه بشر این است که فرزندان آدم و حوا هستند.

خداوند می‌فرماید: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا؛ ای مردم! از [مخالفت با فرمان‌های] پروردگارتان بپرهیزید. آنکه شما را از یک تن آفرید و جفتش را [نیز] از [جنس] او پدید آورد.»

در این جا «من» من جنسیت است؛ یعنی از همان جنسی که آدم را آفرید، همسرش که حوا باشد را هم آفرید و آدم و حوا از جنس واحدی هستند. این نوع تساوی بسیار مهم است.

کسانی که خیال می‌کنند، نظر قرآن و دین اسلام نسبت به زن کم است، با این دلایل این عقیده را رد می‌کنیم.

اولاً عالم آفرینش به هر دو نفر برمی‌گردد، ثانیاً زن هم از همان جنس مرد آفریده شده، سوم در مقام اثرگذاری و ارزش‌گذاری بر عمل، زن و مرد یکسان‌اند؛ یعنی اگر مرد نماز می‌خواند و پذیرفته می‌شود، زن هم نماز بخواند پذیرفته می‌شود و هر دو در پیشگاه خدا یکسانند.

خداوند می‌فرماید: ﴿مَنْ عَمِلْ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاتًا طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ؛ هرکس [از مرد و زن] کار شایسته انجام دهد، درحالی‌که مؤمن است، مسلماً او را به زندگی پاک و پاکیزه‌ای زنده می‌داریم و پاداش‌شان را بر پایه بهترین عملی که همواره انجام می‌داده‌اند، می‌دهیم.»

این آیه بیان می‌کند تفاوتی میان عمل صالح زن و مرد نیست و عامل مهم نیست؛ بلکه عمل زیبا و نیت زیبا مهم است.

از نظر ارزش‌های قصاصی و مجازاتی نیز قرآن کریم مجازات زن و مرد را در بسیاری از مراحل یکسان می‌شمارد.

خداوند می‌فرماید: ﴿أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأَذْنَ بِالْأَذَنِ وَالشَّيْءَ بِالشَّيْءِ وَالْجُزْءَ بِقِصَاصٍ؛ جان در برابر جان و چشم در

است [که دامان خود را پاک نگه داشت و در نتیجه از روح خود در او دمیدیم و کلمات پروردگارش و کتاب‌های او را تصدیق کرد و از اطاعت‌کنندگان [فرمان‌های خدا] بود.»

مریمی که پاکدامن بود؛ حتی هنگامی که جبرئیل به‌صورت یک جوان زیبا در برابرش متمثل شد، گفت: معاذالله وأُخْصِصْتُ فَرْجَهَا.

خلاف آن جامعه یهودی که مریم را متهم به بعضی از مسائل می‌کنند؛ این هر دو الگویی برای زنان هستند.

اما برسیم به دو الگوی دیگر. الگوهایی که از نظر زشتی حدی برای آن وجود ندارد؛ دو الگویی که در خانه پیامبر بزرگ شدند.

همسر فرعون در خانه فرعون بزرگ شد؛ اما پاکدامن بود؛ درحالی‌که محیطش بد بود؛ اما این دو الگو عکس این‌ها هستند و به تمام‌معنا کنیف و آلوده هستند؛ درحالی‌که در خانه دو نبی بزرگ هستند.

قرآن می‌فرماید: ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتٍ زَوْجَةً لِّذِي نِفَسٍ وَالْمُؤْمِنِينَ كَقَرْنٍ يَدْعُوهُمَا بِمَا كُنَّا نَدْعُوا لِلنَّارِ مَوْجِعَتِهَا فَذُكِّرَتْ هُمَا مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ؛ خدا برای کافران، زن نوح و زن لوط را مثل زده که تحت سرپرستی و زوجیت دو بنده شایسته از بندگان ما بودند؛ ولی [در امر دین و دین‌داری] به آن دو [بنده شایسته ما] خیانت ورزیدند و آن دو [پیامبر] چیزی از عذاب خدا را از آن دو زن دفع نکردند و [هنگام مرگ] به آن دو گفته شد: با واردشوندگان وارد آتش شوید.»

اینها در خانه دو پیغمبر بودند اما خیانت کردند. خیانت به معنی مسائل جنسی نیست بلکه اخبار این دو پیغمبر را به دشمنانشان منتقل می‌کردند و جاسوسی می‌کردند.

با اینکه در خانه دو پیغمبر بزرگ شده بودند؛ اما این نوع مصاحبت [با پیامبر خدا] آن‌ها را نجات نداد. کسانی که خیال می‌کنند، مجرد مصاحبت با انبیاء ﷺ انسان را نجات بدهد، این آیه برخلاف آن دلالت دارد که سرانجام‌شان دوزخ است.

نساء مؤمن از مریم و زن فرعون پیروی می‌کنند؛ اما کافران، الگوی‌شان آن دو زن دیگر(همسر نوح و لوط) است.

این در مقام بیان این است که انسان الگو لازم دارد. این‌ها الگو هستند و زنانی که می‌خواهند الگو داشته باشند، زندگانی مریم و همسر فرعون را در نظر بگیرند و زندگی کنند.

مطلب دوم

امروز گاهی اوقات در فضای مجازی سمپاشی می‌کنند؛ یعنی چنین بیان می‌کنند که اسلام برای زن آن مقام لایق را معرفی نکرده است. این‌ها

حضرت آیت‌الله سبحانی در پیامی تصویری به مراسم طلیعہ حضور حوزه علمیه خواهران قم، توصیه‌هایی به طلاب کردند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله سبحانی در پیامی به مراسم طلیعہ حضور حوزه علمیه خواهران استان قم که در شبستان حضرت زهرا ﷺ حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه ﷺ برگزار شد، توصیه‌هایی ایراد کردند. در پیام معظم‌له آمده است:

انسان در زندگی احتیاج به الگو دارد. عقل انسان‌های کامل مسأله نیست. انسان‌هایی که مثل من و دیگران هستند که در مراحل اول زندگی، نمی‌دانند راه و چاه چیست.

خداوند منان برای زنان دو الگو معرفی می‌کند؛ یکی از این الگوها در کمال پاکی، رفعت و عظمت است؛ اما الگوی دیگر نقطه مقابل این‌هاست. خداوند می‌فرماید: ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتٍ زَوْجَةً لِّذِي نِفَسٍ وَالْمُؤْمِنِينَ كَقَرْنٍ يَدْعُوهُمَا بِمَا كُنَّا نَدْعُوا لِلنَّارِ مَوْجِعَتِهَا فَذُكِّرَتْ هُمَا مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ؛ خدا برای مؤمنان همسر فرعون را مثل زده است؛ هنگامی که گفت: پروردگارا! برای من نزد خودت خانه‌ای در بهشت بنا کن و مرا از فرعون و کردارش رهایی بخش و مرا از مردم ستمکار نجات ده.»

خداوند می‌فرماید: زن فرعون برای جامعه بالیمان الگوست. زنی که در دربار کسی است که می‌گوید:

انا لله(من خدا هستم).

این زن مسلماً در بهترین کاخ‌ها و وضعیت زندگی می‌کند؛ اما می‌داند این زندگی دنیوی پایدار نیست؛ سرای دیگر هست و در سرای دیگر حساب و کتاب هست؛ به‌همین خاطر می‌گوید: خدایا من این عظمت ظاهری را رها می‌کنم و تو «این لی عندک نَبِیَّتًا فِی الْجَنَّةِ؛ خانه‌ای در بهشت برای من بساز».

در مقابل همه این کاخ‌ها خانه‌ای ساده می‌خواهد که رضای خدا در آن است. تا از دست همسری که ادعای خدایی می‌کند و فرزندان بنی‌اسرائیل را می‌کشد نجات یابد؛ ﴿وَتَجَنَّبْ مِنْ فُؤَعُونِ وَاعْمَلْهُ وَتَجَنَّبْ مِنْ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾. نه‌تنها از دست او بلکه از دست وزرا و همه کسانی که با او همدست هستند و نسل‌کشی کرده و آنها را یاری می‌کنند نجات یابد.

این یک الگویی برای پاکی است. عجیب است که در خانه کفر چنین زنی که الهی به تمام معناست، پرورش پیدا می‌یابد و قرآن می‌گوید: مثَل و نمونه است.

﴿وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصِصْتُ فَزْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيْهِ مِنْ رُّوحِنَا وَصَدَّقْتُ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكَتَبَ وَكُنْتُ مِنَ الْفَائِزِيْنَ؛ و [نیز] مریم دختر عمران [را مثل زده

می‌خوانید، قرآن در آیه ۱۲۲ سوره توبه درباره شما می‌فرماید: ﴿لِيَتَفَقَّهُوا فِی الدِّیْنِ وَلِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ﴾.

شما اولاً باید خود را بسازید و تفقه در دین کنید و عالم بشوید و بعد[آیا باید] در قم بمانید؟ خیر باید برگردید و دیگران را تبلیغ کنید.

بنابراین تنها درس خواندن نیست. درس خواندن فقط به درد خودتان می‌خورد. باید برگردید و تبلیغ کنید ﴿وَلِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ﴾.

بنابراین شما باید عالم باشید، یعنی مصداق ﴿لِيَتَفَقَّهُوا﴾؛ مبلغ باشید، یعنی مصداق ﴿وَلِيُنْذِرُوا﴾ و این محقق نمی‌شود مگر اینکه در کنار درس خواندن، سخنرانی را یاد بگیرید؛ یعنی درواقع یک نوع آموزشی داشته باشید، جلساتی داشته باشید و در آن جلسات سخنرانی کنید تا سخنرانی برای شما عادی شود. اگر آموزش و تمرین نداشته باشید، نمی‌توانید به «وَلِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ» جامه عمل ببوشانید.

• **حضور در حوزه علمیه ثمره توجه ویژه خداوند است**

حجت‌الاسلام والمسلمین علیرزاده مدیر حوزه‌های علمیه خواهران در مراسم «طلیعہ حضور» حوزه علمیه خواهران استان قم، با اشاره به جایگاه عظیم طلبگی، اضافه کرد: شما بزرگ‌ترین انتخاب خود را انجام داده‌اید و اسم خود را برای سفری بزرگ ثبت کرده‌اید؛ یعنی سفری برای سلوک به مسیر الی‌الله؛ هزینه این سفر بسیار زیاد است و هرکسی توان و اجازه این سفر را ندارد. شما مسافر کوی دوست هستید. وی اظهار کرد: این مسیر در عین حال که سخت و دور است، نزدیک نیز هست. این یک سفر پیچیده است و بسیاری از افراد در بین راه متوقف می‌شوند؛ شیطان با ابزارها و وسایل مختلف تلاش می‌کند، افراد را از این مسیر منحرف کند.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران، با اشاره به اینکه باید بر روی نقاط ضعف خود متمرکز شویم و آن را از بین ببریم، تأکید کرد: خروج از این مسیر، برابر با سقوط در پرتگاه‌هاست. وی ادامه داد: امام زمان ﷺ مجری فیض و برای همه انسان‌هاست؛ اما توجه اهل بیت ﷺ و امام زمان ﷺ به شما بیشتر است. در عین حال شیطان نیز به شما توجه بیشتری دارد؛ چون می‌داند شما سربازان سپاه حق هستید؛ به‌همین خاطر سرمایه‌گذاری بیشتری برای شما می‌کند تا به مسیر درست نروید.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیرزاده، با تأکید بر اینکه در آغاز راه باید نقاط تمرکز ویژه‌ای برای خود را تعریف کنید تا در این مسیر بمانید، اضافه کرد: اولین نقطه تمرکز توجه به درس است. شما باید برای جهاد علمی آماده شوید؛ زیرا جهل از مهم‌ترین ابزارهای دشمنان راه خداست؛ البته جهل شاخه‌های زیادی دارد.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران، با اشاره به اینکه دومین مسأله معنویت است، تأکید کرد: همواره تلاش کنید، قلب خود را پاک و طاهر نگه دارید. اصل ماجرا عالم‌شدن و مشعل‌بودن شماست؛ اما اگر این علم بدون معنویت باشد، ممکن است کارگزار شیطان شویم.

وی سلامتی و نشاط را عامل سوم دانست و تصریح کرد: جسم مانند اسبی است که باید مسیر طولانی با آن بپیماییم. روح بر مرکب جسم سوار است؛ به‌همین خاطر اگر جسم آسیب ببیند، نمی‌تواند مسیر را طی کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیرزاده، راهکار رسیدن به این سه هدف را برنامه‌ریزی دانست و گفت: حضرت علی ﷺ می‌فرماید: «اوصیکم بتقوی‌الله و نظم امرکم»؛ زندگی منظم و بر محور نظم برکت دارد.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران یادآور شد: برای قبول رسالت‌های مهم نیاز به ذهن منظم دارید. اگر انسان در برنامه‌ریزی‌های روزانه نظم نداشته باشد، ذهن انسان نمی‌تواند منظم باشد.

مدیر مجتمع عالی آموزشی ـ پژوهشی بین‌الملل حوزه‌های علمیه

حوزه علمیه از فعالیت‌های علمی و تبلیغی بین‌المللی حمایت می‌کند

نقش‌آفرین‌اند و می‌توانند با استقلال از ساختارهای اداری، ارتباطات مؤثر علمی و فرهنگی برقرار سازند.

وی با اشاره به حمایت‌های صورت‌گرفته از سوی اداره تبلیغ بین‌الملل و تشکیل سامانه‌هایی نظیر «منیر» و «مبین» برای حمایت هدفمند از تشکل‌ها، تصریح کرد: در این رویکرد جدید، مبلغان و مجموعه‌هایی که به‌صورت تشکیلاتی، فعالیت بین‌المللی داشته باشند، چندین برابر حالت فردی مورد حمایت قرار می‌گیرند و این امر به توسعه کیفی حضور تبلیغی و آموزشی حوزه در خارج از کشور خواهد انجامید.

حجت‌الاسلام و المسلمین موسوی‌زاده در پایان، اظهار کرد: تولید آثار علمی ـ قرآنی و تجربه‌نگاری‌های مؤسساتی مانند رویش، نشان‌دهنده آمادگی حوزه برای ایفای نقش محوری در دیپلماسی علمی و فرهنگی جهان اسلام است.

که با حضور در دو همایش بین‌المللی قرآنی به نگارش درآمد و نشان داد، فضای جنوب شرق آسیا چه ظرفیت بالایی برای گفت‌وگوهای علمی و قرآنی دارد.

وی افزود: در این سفر، نشست‌های متعدد علمی و آموزشی در دانشگاه‌ها، کالج‌ها و مراکز قرآنی برگزار شد و استقبال چشم‌گیری از مباحث اندیشه اسلامی، قرآن و نگاه علمای معاصر ایران مشاهده گردید. تجربه‌ای که در قالب این کتاب ارائه شده، می‌تواند راهنمای طلاب و پژوهشگران برای حضور علمی در عرصه بین‌الملل باشد.

مدیر مجتمع عالی آموزشی ـ پژوهشی بین‌الملل حوزه‌های علمیه در بخش دیگری از سخنانش، به ضرورت تقویت تشکل‌های بین‌المللی حوزوی اشاره کرد و گفت: حوزه برای رسیدن به جایگاه واقعی خود در عرصه بین‌الملل، نیازمند فعال‌سازی تشکل‌های حوزوی است؛ زیرا در حوزه جهانی، این تشکل‌ها هستند که

مجتهد شهید

سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله

و ضرورت تحول در

حوزه‌های علمیه

به قلم محمد ملائی

اکنون در چهل و هشتمین سالگرد شهادت آیت‌الله سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله فرصت مناسبی است برای بازخوانی حیات علمی، معنوی و سیاسی آن علامه شهید. شخصیتی که نقش بی‌بدیل و برجسته او پشت غبار غفلت یا بایکوت[تحریم] کمتر شناخته شده است. شخصیتی که شهادتش موجب تحرّکی دوباره در جریان انقلاب اسلامی ایران بود و به پیروزی نهایی ملت ایران به رهبری امام خمینی رحمه‌الله ختم شد.

• آسیب‌های حوزه علمیه

در عصر نهضت امام خمینی رحمه‌الله

یکی از مهم‌ترین محورها در بازخوانی دیدگاه‌های آیت‌الله شهید سیدمصطفی خمینی، نگاه ویژه ایشان به آسیب‌های حوزه علمیه در عصر نهضت امام خمینی است.

آیت‌الله شهید سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله با ضمیری بیدار و نگاهی عمیق آفاّتی را که گریبان‌گیر حوزه علمیه در آن زمان بود، شناسایی کرده و نسبت به آن واکنشی صریح و متین می‌داد. ایشان از تلاش‌های برخی افراد برای مرجع‌سازی و مطرح‌ساختن خود به‌عنوان مرجع تقلید انتقاد می‌کرد. ایشان در این زمینه می‌نویسد:

«در همین سال که ۱۳۸۸قمری (۱۳۴۷ش) است، قریب به پنجاه رساله عملیه دست مردم است. گاه شده است که به‌خاطر تغییراتی در چاپ (حسب‌المعمول می‌شود) رساله را به آب ریختند و بعداً باز از نو چاپ زدند.» (نهضت امام خمینی، دفتر پنجم، ص ۲۰۶)

• خطر نفوذ و روحانی‌نماها

ایشان در خصوص خطر نفوذ در حوزه‌های علمیه می‌نویسد:

«در سنوات اخیر که اختلافات شدیدی بین روحانیت و حکومت ایران رخ داد تا آن‌جا که حادثه ۱۵خرداد اتفاق افتاد و مردم کشور به‌خاطر دفاع از روحانیت و گرفتاری پدم قیام کردند و چندین هزار نفر به‌گفته معروف کشته شده و زیر تانک

فائدمقام مدیر حوزه علمیه قم

ارتقای کیفیت و استاندارد مدارس علمیه قم در اولویت است

حجت‌الاسلام و المسلمین حمید ملکی در جلسه هم‌اندیشی مدیران مدارس علمیه قم، بر ارتقای کیفیت آموزشی، انسجام مدیریتی و رفع مشکلات مدارس تأکید کرد و گفت: سال تحصیلی جدید باید سال پیشرفت، رشد و

تحقق اهداف علمی و اخلاقی باشد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، جلسه هم‌اندیشی مدیران مدارس علمیه قم، با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین حمید ملکی، در سالن جلسات حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام مدرسه عالی دارالشفای قم برگزار شد. حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی، به اهمیت توجه به تفاوت‌های مدارس در مناطق مختلف کشور پرداخت و اظهار کرد: در شهرهایی مانند تهران، امکانات بیشتری در اختیار مدارس است و توقعات نیز بالاتر است؛ اما در شهرهای کوچک‌تر وضعیت متفاوت است. به‌همین دلیل ضروری است با تجمع مدارس و مدیریت صحیح، کیفیت آموزشی در تمام مناطق به سطح مناسب برسد و هیچ مدرسه‌ای در سطح معمولی باقی نماند.

قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم، با اشاره به جلسات قبلی با مدیران و راهکارهای عملی، بیان کرد: ما با مدیران مدارس بزرگ و کوچک بحث کرده‌ایم و تلاش می‌کنیم همه مدارس از لحاظ آموزشی و مدیریتی، به سطح عالی برسند. برنامه‌های ارتقای آموزش، اخلاق، نشاط و ... باید تقویت شوند تا طلبه‌ها در محیطی امن، اخلاق‌مدار و فعال رشد کنند.

حجت‌الاسلام و المسلمین ملکی در ادامه افزود: در سال جاری همه تلاش‌ها باید بر حضور فعال طلبه‌ها در برنامه‌های آموزشی، اخلاقی متمرکز باشد و کار گروهی میان مدارس باید تقویت شود؛ همچنین توجه ویژه‌ای به مدارس معتبر صورت خواهد گرفت و مدارس معمولی باید به سطح عالی ارتقا یابند.

وی تأکید کرد: مدیران مدارس باید با هم‌فکری و ارائه راهکارهای عملی، به رفع آسیب‌ها، افزایش فرصت‌ها و ارتقای کیفیت آموزشی کمک کنند. حوزه‌های علمیه نیز همواره همراه و پشتیبان مدیران و طلبه‌ها خواهد بود تا اهداف سال تحصیلی جدید محقق شود.

وی با درخواست از مدیران برای طرح تمامی مشکلات و پیشنهادهای خود، اظهار کرد: اگر در مسیر اجرای برنامه‌ها مشکلی وجود دارد، حتماً آن را بیان کنید تا بررسی شود و برنامه‌ها به‌نحو مطلوب اجرایی شوند. این همکاری و شفافیت باعث می‌شود، مدارس در سطح عالی، استاندارد و درخشان باشند.

دومین همایش بین‌المللی مطالعات تطبیقی

اخلاق در اسلام و مسیحیت، با سخنرانی حجج‌الاسلام والمسلمین، واعظی رئیس دفتر تبلیغات اسلامی، نجف لکزایی رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، محمدتقی سبحانی رئیس قطب تعمیق ایمان و باورهای دینی دفتر تبلیغات و اندשמندانی از خارج کشور، پنج‌شنبه ۲۴مهرماه در سالن شیخ طوسی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم برگزار شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین واعظی، رئیس دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، در آیین اختتامیه دومین همایش بین‌المللی مطالعات تطبیقی اخلاق در اسلام و مسیحیت، به تبیین نقش آموزه‌های قرآنی در مدیریت تفاوت‌ها و تقویت وحدت میان پیروان ادیان الهی پرداخت و از دست‌اندرکاران، بر اهمیت انتشار نتایج علمی همایش برای جامعه نخبگانی تأکید کرد.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی از برگزارکنندگان و تمامی شرکت‌کنندگان در این همایش بین‌المللی که به موضوع حساس و محوری "اخلاق تطبیقی" پرداخته‌اند، تقدیر کرد و اهمیت این‌گونه نشست‌ها را در دنیایی که مرزهای فرهنگی و دینی تحت فشارهای متعدد قرار دارند، دوچندان دانست.

وی با تأکید بر اهمیت انتشار نتایج علمی این‌گونه همایش‌ها، در ادامه به چالش‌های درونی و بیرونی دین اشاره کرد و گفت: چالش‌های بیرونی عمدتاً ناشی از دشمنی‌های نظام‌مند، تبلیغات منفی، و تلاش برای حذف فیزیکی یا فرهنگی پیروان ادیان هستند. این تهدیدها آشکار بوده و موجب ایجاد همبستگی درونی در جوامع دینی می‌شوند. اما چالش‌های درونی شامل انحرافات فکری، تفسیرهای ناروا، قدرت‌طلبی‌های درون‌دینی، و سوءتفاهم‌های ناشی از محدودیت‌های فهم بشری است که این چالش درونی بسیار سهمگین‌تر و گسترده‌تر از چالش‌های بیرونی است.

در آیین اختتامیه دومین همایش بین‌المللی مطالعات تطبیقی اخلاق در اسلام و مسیحیت عنوان شد

گفت‌وگوی ادیان بر پایه عقلانیت، محبت و مشترکات بنا شود

کرد و گفت: آموزه‌های قرآن و سنت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم راهبرد روشنی برای تمرکز بر مشترکات اعتقادی و اخلاقی ارانه می‌دهند و چارچوبی برای تعامل سازنده فراهم می‌سازند.

رئیس دفتر تبلیغات اسلامی هدف از برگزاری این همایش‌های تخصصی و بین‌المللی را، گسترش گفت‌وگوی عقلانی و محبت‌آمیز میان پیروان ادیان الهی دانست و افزود: امید آن است که تلاش‌های مشترک در حوزه اخلاق تطبیقی بتواند صدای اخلاق متعالی و معنویت اصیل را به یک مطالبه جهانی تبدیل کند و زمینه‌ساز صلح پایدار باشد.

• ضرورت ورود اخلاق به چرخه حکمرانی جهانی، منطقه‌ای و ملی

حجت‌الاسلام والمسلمین نجف لکزایی رئیس

دوشنبه ۲۸ مهر ۱۴۰۴ ■ ۲۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۷ ■ ۲۰ اکتبر ۲۰۲۵ ■ سال بیست و چهارم ■ شماره ۸۵۸

مجتهد شهید

سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله

و ضرورت تحول در

حوزه‌های علمیه

به قلم محمد ملائی

اکنون در چهل و هشتمین سالگرد شهادت آیت‌الله سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله فرصت مناسبی است برای بازخوانی حیات علمی، معنوی و سیاسی آن علامه شهید. شخصیتی که نقش بی‌بدیل و برجسته او پشت غبار غفلت یا بایکوت[تحریم] کمتر شناخته شده است. شخصیتی که شهادتش موجب تحرّکی دوباره در جریان انقلاب اسلامی ایران بود و به پیروزی نهایی ملت ایران به رهبری امام خمینی رحمه‌الله ختم شد.

و توپ از بین رفتند، تنها راهی که شاه و اعوانش توانستند پیش بگیرند و جميع قوای ذخیره‌شده روحانیت را خنثی کنند، وارد کردن افراد سازمانی در لباس روحانی بود و هماهنگ ساختن کسانی که قبلاً روحانی نما بودند.» (نهضت امام خمینی، دفتر پنجم، صص ۲۰۸-۲۰۷)

شهید آیت‌الله سیدمصطفی خمینی، روحانیان راستین را «روحانی کامل» می‌دانست و در این زمینه چنین می‌نوشت: «اصولاً مردان روحانی باید با تمام قوا روحانی باشند، روحانی تربیت شوند و از ابتدا در فکر دیگران به سر برند و از اساس، از محبت دنیا که رأس همه خطیئه‌هاست، به‌طور همه‌جانبه و کلی تجنب کنند.» (نهضت امام خمینی، دفتر پنجم، صص ۲۰۸-۲۰۷)

• نقد جریان «اسلام منهای روحانیت»

باید گفت که آیت‌الله سیدمصطفی خمینی رحمه‌الله علی‌رغم آسیب‌شناسی عمیق نسبت به حوزه و روحانیت، با جریاناتی همچون جریان دکتر علی شریعتی که شعار «اسلام منهای روحانیت» سر می‌دادند، زاویه و فاصله‌ای آشکار داشت. ایشان «پیش از هر عالم دینی و پیشوای روحانی به انحراف دکتر علی شریعتی پی برد و اندیشه‌های او را برای اسلام راستین و جامعه اسلامی زبان‌بار می‌دید و برنامه‌های او را جریانی هدایت‌شده از سوی رژیم شاه و دستگاه مخوف جاسوسی-امنیتی آن رژیم در راه اختلاف‌افکنی میان ملت ایران- به‌ویژه حوزه و دانشگاه- می‌دانست. او بر

• نقش محوری ولی‌فقیه در مبارزات سیاسی

شهید آیت‌الله سیدمصطفی خمینی «مانند امام بر این باور بود که در میان پیروان مکتب تشیع، تنها کسانی می‌توانند مردم را با خود همراه سازند و از پشتیبانی عموم مردم برخوردار باشند که در مقام مرجعیت قرار داشته باشند یا زیر نظر مستقیم

اخلاقی حرکت کنند، می‌توان به آینده‌ای امیدوار بود. وی، «عملیاتی‌سازی اخلاق،» «ایجاد صفوف

مستحکم و شبکه‌ای از نخبگان اخلاق‌باور» و «داشتن گفتمان فعال و تهاجمی» را سه راهبرد عملی برای متفکران و رهبران دینی در مواجهه با

بحران‌های اخلاقی دانست. دبیر علمی همایش اخلاق تطبیقی اعلام کرد:

• رونمایی از ۱۸ اثر مشترک با مشارکت ۲۵ کشور

حجت‌الاسلام محمد صحاف کاشانی، دبیر علمی همایش و مدیر مؤسسه بین‌المللی گفت‌وگوی اسلام و مسیحیت نیز، در این مراسم با بیان اینکه برای زنده‌تر و ماندگارتر کردن این تعاملات و گفتگوها، تصمیم به مکتوب‌سازی نتایج گرفته شد. این تلاش منجر به رونمایی از ۱۸ اثر مشترک شد که حاصل کار صد اندیشمند از ۲۵ کشور از جمله ایران، آمریکا، روسیه و استرالیا است.

وی همچنین از همکاری چهار دین (اسلام، مسیحیت، هندوئیسم و بودیسم) در نگارش برخی از این آثار خبر داد و یادآور شد که این آثار جدید عمدتاً در کشور کانادا منتشر خواهند شد تا در دسترس عموم جهانیان قرار گیرند.

حجت‌الاسلام کاشانی گفت: این همایش در قالب بیش از سی نشست تخصصی در طی دو سال برگزار گردید و در تمام جلسات، حضور همزمان روحانی مسلمان و کشیش مسیحی، به معنای واقعی محقق‌کننده «گفت‌وگو» بوده است.

حجت‌الاسلام محمدرضا اسدی معاون آموزش مؤسسه امام خمینی رحمه‌الله، کشیش گریگوری نرسیسیان سخنگوی شورای خلیفه‌گری ارمنه، یوسف محمود الصدیقی معاون مرکز گفت‌وگوهای ادیان دوحه، کشیش نیکیتا کوزننتسف رئیس دانشگاه الهیات ارتدوکس قازان روسیه، یوهان ارتل استاد دانشگاه کاتولیک و پژوهشگر حوزه گفت‌وگوی ادیان و .... هم در این همایش و کمیسیون‌هی مربوطه به بیان مطالب و دیدگاه‌های خود ثر موضوع همایش پرداختند.

آیت‌الله‌العظمی سبحانی در پیامی به همایش «زن و خانواده»

اسلام راه روشن کرامت زن را ترسیم کرده است

و ضعف بنیاد خانواده در جوامع امروز است.

بر اساس آموزه‌های دین اسلام، زنان نیز در فضای اجتماعی مؤثر و نقش‌آفرین هستند. بر این اساس، زنان و مردان، با هم تأمین‌کننده نیازمندی‌های اجتماعی هستند و هر دو باید در خدمت جامعه باشند؛ ولی قلمروی خدمت هر دو متفاوت است و پذیرش این نوع تفاوت‌ها و تلاش برای مراعات آن‌ها، نهایت خدمت به زن و مرد، و عین عدالت است.

امروزه و با توجه به سیل پرسش‌ها و هجمه‌ها در زمینه مسائل «زن و خانواده»، جامعه اسلامی بیش از هر زمان دیگر، نیازمند بازنگری عالمانه در زمینه «هویت و جایگاه زن و خانواده» بر پایه معارف قرآنی و خرد ناب است.

برگزاری همایش ملی «زن و خانواده؛ کاوش‌های وحیانی و عقلانی» در شهر عالم‌پرور کرمانشاه، گامی شایسته و امیدبخش در این مسیر به‌شمار می‌آید. بی‌تردید گفت‌وگوهای عالمانه

راه روشن کرامت زن را ترسیم کرده است. آن بانوی بزرگوار در عین عفاف و حیا، در عرصه علم، ایمان، دفاع از ولایت و تربیت نسل مؤمن پیشگام بود و بدین‌سان نشان داد که «زن» می‌تواند محور هدایت و بیداری جامعه باشد.

در برابر این حقیقت، مکاتب مآذی و فرهنگ غربی، با بریدن از وحی و فطرت و عقلانیت ناب، منزلت زن را در مرزهای تنگ لذت و سود محدود ساخته و خانواده را از قداست و معنا تهی کردند. نتیجه چنین نگرشی، فروپاشی پیوندهای اخلاقی

حضرت آیت‌الله سبحانی در پیامی به اولین همایش ملی «زن و خانواده؛ کاوش‌های وحیانی و عقلانی» در کرمانشاه، این رویداد را گامی شایسته دانستند و آن را الگویی برای امت اسلامی برشمردند.

به گزارش خبرنگاری حوزه، حضرت آیت‌الله سبحانی در پیامی به مراسم اختتامیه همایش ملی «زن و خانواده؛ کاوش‌های وحیانی و عقلانی»، آورده‌اند: جامعه اسلامی بیش از هر زمان دیگر، نیازمند بازنگری عالمانه در زمینه «هویت و جایگاه زن و خانواده» بر پایه معارف قرآنی و خرد ناب است. متن پیام معظم‌له به این همایش بدین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً﴾ (سوره مبارکه نساء، آیه ۱)

زن در نگاه اسلام، موجودی است الهی که هم‌سنگ مرد در آفرینش و شریک او در رسالت انسان‌سازی است. قرآن تأکید می‌کند که هر دو از «نفسی واحد» آفریده شدند: «خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا»، تا یادآور شود که در گهر انسانیت و قابلیت نیل به کمال، هیچ تفاوتی میان آنان نیست.

مکتب والای اسلام، با معرفی حضرت فاطمه زهرا علیها السلام، به‌عنوان الگوی زن مؤمن و اندیشه‌ورز،

در ادامه سلسله نشست‌های شورای عالی حوزه‌های علمیه با اقتشار مختلف حوزویان، نشست دبیر شورای عالی با مدیران و اساتید مدارس عالی و مراکز تخصصی فقه و اصول برگزار شد و آیت‌الله شب‌زنده‌دار، از نزدیک در جریان نقطه‌نظرات، دغدغه‌ها و پیشنهادات اساتید حاضر در این نشست قرار گرفت.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شورای عالی حوزه‌های علمیه، نشست دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه با مدیران و اساتید مدارس عالی و مراکز تخصصی فقه و اصول، ۲۴ مهر، در سالن اجتماعات جامعه مدرسین حوزه علمیه قم برگزار شد.

در ابتدا، حجت‌الاسلام والمسلمین احمد فرخ‌فال، مسئول دبیرخانه شورای عالی حوزه‌های علمیه، با اشاره به سلسله نشست‌های شورای عالی با طبقات مختلف حوزویان، ابراز کرد: در ادامه این سلسله نشست‌ها، در خدمت مدیران و اساتید محترم مدارس عالی و مراکز تخصصی هستیم.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم افزود: با توجه به محدودیت زمان، نمی‌توانیم از دیدگاه‌های همه عزیزان بهره‌مند شویم؛ لذا تصمیم بر آن شده است که از هر مدرسه و مرکزی، یک فرد به‌نمایندگی از سایرین، دیدگاه‌های مد نظر را مطرح کند.

وی با اشاره به اهتمام شورای عالی حوزه‌های علمیه در گرفتن نظرات و پیشنهادات اقتشار مختلف طلاب، اظهار کرد: آیت‌الله شب‌زنده‌دار دبیر محترم شورای عالی حوزه اصرار دارند که همه عزیزان راحت و بدون خودسانسوری دیدگاه‌های خود را بیان کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین فرخ‌فال در بخش دیگری از سخنان خود، به برخی از برنامه‌های جاری شورای عالی اشاره و بیان کرد: تاکنون ۴ طرح از مطالبات رهبر انقلاب تحت عنوان «تمدن اسلامی، بلاغ مبین، مدارک و القاب حوزوی» در دستور کار قرار گرفته است و إن‌شاءالله به‌زودی شاهد رشد، تعالی و رفع دغدغه‌های مراجع عظام تقلید خصوصاً مقام معظم رهبری باشیم.

در ادامه این نشست چندساعته، حجج‌الاسلام والمسلمین؛ سیدجواد حسینی گرگانی به‌نمایندگی از «مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام»، علی احتشام به‌نمایندگی از «مدرسه فقه و اصول کریم اهل بیت علیهم‌السلام»، حسن جعفرزاده به‌نمایندگی از «مرکز تخصصی حضرت ولی عصر علیه‌السلام»، محمدحسن گلی به‌نمایندگی از «مدرسه تخصصی امام کاظم علیه‌السلام»، مصطفی صرifi به‌نمایندگی از «مجمع آموزش عالی ائمه اطهار علیهم‌السلام»، احمد دیانی به‌نمایندگی از «مؤسسه عالی فقه و علوم اسلامی»، علی‌اصغر همتیان معاون آموزش حوزه علمیه قم، مهدی حقانی به‌نمایندگی از «مدرسه فقهی موسی بن جعفر علیه‌السلام»، کمیل قنبرزاده به‌نمایندگی از «مؤسسه عالی حوزوی ولی‌امر علیه‌السلام»، یاسر سعادت‌ی به‌نمایندگی از «مرکز فقهی حضرت قائم علیه‌السلام»، عباسعلی مهدوی به‌نمایندگی از «مدرسه فقهی امام حسن عسکری علیه‌السلام»، سیدمجید غنائی به‌نمایندگی از «مدرسه فقهی صاحب‌الأمر علیه‌السلام» و محمد انصاری به‌نمایندگی از «مرکز فقهی آیت‌الله هاشمی شاهرودی»، به ارائه نقطه‌نظرات، پیشنهادات و انتقادات خود پرداختند.

محورهای مطرح‌شده در این نشست عبارت بودند از:

- تقدیر از رویکرد شورای عالی در برگزاری سلسله نشست‌های متعدد با طبقات مختلف حوزوی؛
- بازخوانی برخی از مطالبات بر زمین‌مانده رهبر معظم انقلاب اسلامی از حوزه‌های علمیه در بیانیه حوزه پیشرو و سرآمد؛
- تأکید بر ضرورت کنشگری فعال حوزه برای تحقق تمدن اسلامی؛
- اهمیت معاصرت‌بخشی به مکتوبات و پژوهش‌های حوزوی؛
- لزوم تعمیق مباحث مربوط به فقه معاصر؛
- پیشنهاد تأسیس مدارس پیوسته سطح ۲ و ۵؛
- لزوم تشکیل کارگروه شناسایی موانع اجرایی‌شدن مطالبات

آیت‌الله سیدمحمدتقی مدرسی

حوزه علمیه قم در مسیر رشد و تعالی حرکت می‌کند

به گزارش خبرنگاری حوزه، آیت‌الله مدرسی، از علمای عراق، با سفر به شهر مقدس قم و زیارت حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه علیها السلام از مراکز مختلف علمی بازدید کرد.

آیت‌الله مدرسی در دیدار دبیرکل مجمع جهانی شیعه‌شناسی، ضمن تقدیر از تلاش‌های این مجمع، شرایط کنونی جوامع اسلامی به‌ویژه وضعیت نسل جوان و چالش‌های آموزشی، فرهنگی و رسانه‌ای را مورد بررسی قرار داد.

وی حوزه علمیه قم را به لوکوموتیوی تشبیه کرد که با هدایت صحیح، واگن‌های متفاوت و متنوعی را در مسیر رشد و تعالی امت اسلامی به مقصد می‌رساند و لذا بایستی هر روز بر قدرت خود بیفزاید تا قادر به ایفای این تکلیف و رسالت ذاتی خود باشد.

آیت‌الله مدرسی، بر ضرورت تحول در روش‌های آموزشی حوزه‌ها متناسب با تحولات جهانی تأکید کرد و افزود: باید به تربیت نسل کودک و نوجوان توجه ویژه داشت و از ظرفیت فضای مجازی، آموزش‌های آنلاین و تکنولوژی‌های نوین آموزشی، برای ارائه برنامه‌های جذاب قرآنی و معرفتی بهره گرفت.

وی همچنین بر لزوم تقویت آموزش زبان‌های خارجی به‌ویژه زبان عربی در حوزه‌های علمیه، شناخت دقیق وضعیت شیعیان جهان، ارتباط‌گیری مستمر با آنان و حمایت از سادات در اقصی‌نقاط جهان تأکید نمود.

آیت‌الله مدرسی، با ذکر خاطراتی از سفرهای علمی و تبلیغی خود به کشورهای مسلمان در قاره‌های مختلف، تجربه‌های ارزشمندی را در حوزه تعاملات فرهنگی و بین‌المللی بیان کرد و خواهان تحولات اساسی در نظام آموزش حوزوی شد.

وی همچنین شرایط سیاسی و امنیتی جهان اسلام را بسیار حساس توصیف کرده و وحدت اسلامی و اتحاد امت پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وآلهم‌وسلم را از هر زمانی حیاتی‌تر دانست.

آغاز اجرای طرح ملی «ایران فاطمی» با محوریت روضه‌های خانگی در ایام فاطمیه

سرکار خانم شریفی از آغاز اجرای طرح ملی «ایران فاطمی» با محوریت روضه‌های خانگی بانوان در ایام فاطمیه خبر داد.

به گزارش خبرنگاری حوزه، دبیر کمیته بانوان «قراگاه جنگ ترکیبی بلاغ‌مبین» با اشاره به نقش مهم و موثر طلاب و روحانیون و دستور رهبر معظم انقلاب به ایشان مبنی بر هدایت معنوی و توصیه به صبر و سکینه و امیدآفرینی در بین مردم گفت: بانوان طلبه و مبلغ در راستای اطاعت از فرمان رهبر فرزانه در طرح ملی «ایران فاطمی» هر خانه و هر محله را تبدیل به سنگرهای مقابله با جنگ ترکیبی کرده و با تبیین شرایط موجود و امیدآفرینی و الگودهی از حضرت فاطمه زهرا علیها السلام به تقویت معرفت و مهارت بانوان جهت اثر بخشی در این جنگ ترکیبی خواهند پرداخت.

خانم شریفی افزود: «روضه‌های خانگی صرفاً یک آیین فردی نیستند، بلکه شبکه‌ای از پیوندهای ایمانی و فرهنگی میان خانواده‌ها بوده و زن و خانواده را از حالت مخاطب صرف به نقش‌آفرین فعال در عرصه ایمان و فرهنگ تبدیل می‌نماید. این آیین اصیل اسلامی بستر مناسبی جهت تبیین سیره سیاسی و اجتماعی نبوی در استکیارستیزی و مقاومت در برابر ظلم و تداوم آن در سیره فاطمی بوده و امید، آرامش و روح مقاومت را در جامعه تزریق می‌کنند.»

وی اظهار داشت: «ایران فاطمی نمادی از بازگشت به ریشه‌های اصیل تمدن اسلامی است؛ تمدنی که از درون خانه‌ها، از دل محبت و معرفت فاطمی آغاز می‌شود و تا بطن جامعه گسترش می‌یابد. هر روضه‌ی خانگی، چراغی است برای بیداری دل‌ها و تقویت پیوندهای اجتماعی بر محور ولایت.»

دبیر کمیته بانوان قراگاه بلاغ‌مبین در پایان خاطرنشان کرد این با تشکیل ستاد مرکزی و ستاد استانی در آستانه ایام فاطمیه با محوریت وعده‌های نصرت الهی آغاز خواهد شد و روش ثبت‌نام و درخواست متعاقباً اعلام خواهد گردید؛ در این طرح به دنبال این هستیم، فرهنگ فاطمی را بدون داشتن هزینه‌های اضافی ترویج نماییم.

حمایت همه‌جانبه حوزه علمیه از نخبگان علمی، پژوهشی و تبلیغی سراسر کشور

گفت‌وگو با مدیر دفتر امور نخبگان حوزه‌های علمیه

حجت‌الاسلام والمسلمین فخرروحانی، از گسترش فعالیت دفاتر نخبگانی در سراسر کشور و اجرای طرح‌های نوین برای حمایت از استعداد‌های برتر حوزوی در چهار عرصه «تحصیل»، «تدریس»، «پژوهش» و «تبلیغ» خبر داد و گفت: مأموریت اصلی این مجموعه، حمایت از طلاب نخبه در این چهار عرصه می‌باشد.

فعالیت دارند و در دو سال گذشته، چهار نشست ملی رابطان استانی برگزار شده است؛ این نشست‌ها به ترتیب در قم، خراسان، هرمزگان و لرستان برگزار شد و طی آن، رابطان استانی به تبادل تجربیات و بررسی راهکارهای توسعه فعالیت‌های نخبگانی پرداختند.

رشد چشمگیر استعداد‌های برتر در استان‌ها

حجت‌الاسلام والمسلمین فخرروحانی، با اشاره به نتایج این فعالیت‌ها اظهار کرد: پیش از این، برخی استان‌ها حتی فاقد یک طلبه با عنوان استعداد برتر بودند؛ اما در دوره جدید، به‌لطف الهی شاهد رشد قابل توجهی هستیم. برای نمونه، استانی که پیش‌تر تنها یک استعداد برتر داشت، اکنون بیش از ۲۰ نفر استعداد برتر را در خود جای داده است. تاکنون تعداد زیادی از طلاب و اساتید برای شرکت در طرح استعداد‌های برتر در دفتر امور نخبگانی ثبت‌نام کرده‌اند و بر اساس آخرین آمار، حدود ۲ هزار نفر از طلاب سراسر کشور، به‌عنوان استعداد برتر شناسایی و پذیرفته شده‌اند.

حفظ اعتبار عنوان «نخبه حوزوی»

واعمال ضریب محرومیت استانی

مدیر دفتر امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه در ادامه، با تأکید بر اهمیت صیانت از عنوان «نخبه حوزوی» خاطرنشان کرد: یکی از وظایف اصلی ما، صیانت و مراقبت از عنوان نخبگی و استعداد برتری است تا این عنوان ارزشمند، دچار تکرار و بی‌اعتباری نشود؛ از این‌رو در فرآیند پذیرش، دقت و سخت‌گیری لازم اعمال می‌شود. هرچند بخش قابل توجهی از استعداد‌های برتر در قم متمرکز هستند؛ اما برای ایجاد عدالت آموزشی و توجه به مناطق کمتر برخوردار، ضریب محرومیت استانی در آزمون‌ها لحاظ می‌شود. به‌عنوان مثال، کسب ۵۰ امتیاز در استان هرمزگان از نظر ارزیابی نخبگی، ارزش بالاتری نسبت به کسب ۶۰ یا ۷۰ امتیاز در قم دارد.

حرکت به‌سوی عدالت نخبگانی در سراسر کشور

حجت‌الاسلام والمسلمین فخرروحانی تأکید کرد: هدف نهایی این طرح، گسترش عدالت نخبگانی و شناسایی استعداد‌های علمی در سراسر کشور است تا همه طلاب، صرف‌نظر از موقعیت جغرافیایی خود، بتوانند در مسیر رشد علمی و معنوی قرار گیرند.

تمرکز حوزه‌های علمیه بر تبلیغ و تربیت نخبگان

حجت‌الاسلام والمسلمین فخرروحانی، با یادآوری تأکید رهبر معظم انقلاب مبنی بر قرار گرفتن تبلیغ به عنوان اولویت نخست حوزه، گفت: از سال گذشته، با همکاری معاونت تبلیغ، برنامه ویژه‌ای برای استعداد‌های برتر و نخبگان طراحی شد تا علاوه بر توان علمی، مهارت‌های تبلیغی آن‌ها نیز ارتقا یابد. بسیاری از طلاب نخبه علمی، به‌دلیل ضعف در فن بیان یا عدم تجربه تبلیغی، نیازمند آموزش و اعزام هدفمند به فعالیت‌های تبلیغی بودند که این برنامه به آن پاسخ داد.

وی افزود: اولین اعزام نخبگان به مناسبت دهه اول محرم انجام شد و با توجه به وقایع جنگ ۱۲ روزه، فعالیت تبلیغی ویژه‌ای در پنج استان برگزار شد. این برنامه‌ها شامل برگزاری نمایشگاه‌های تبیینی با عنوان «راه قدس تا کربلا» بود که با هدف تقویت همبستگی، روحیه مقاومت و هدایت معنوی مردم اجرا شد.

اعزام نخبگان برای تبلیغ در داخل و خارج از کشور

مدیر دفتر امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه توضیح داد: نمایشگاه‌ها در استان‌های تهران، زنجان و گیلان با استقبال گسترده‌ای مواجه شد و بخشی از آن، در ایام اربعین با ترجمه به زبان‌های مختلف، در مواکب عراق اجرا شد. مجموعاً سه موکب در داخل عراق و دو موکب در مرزهای کشور برپا شد که توسط نخبگان حوزه اداره می‌شد.

وی تصریح کرد: بر اساس همکاری با سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و معاونت بین‌الملل حوزه، مبلغان نخبه برای فعالیت‌های بین‌المللی نیز مورد حمایت ویژه قرار می‌گیرند و مصاحبه‌های تخصصی بر اساس اقتضانات هر نوع تبلیغ انجام می‌شود.

حمایت‌های ویژه از نخبگان حوزه‌های علمیه

وی درباره حمایت‌های مالی و تسهیلاتی، گفت: افرادی که به‌عنوان نخبه تبلیغی معرفی می‌شوند، در اولویت دریافت وام، کمک‌های بلاعوض و اردوهای آموزشی قرار دارند. هدف این است که خدمات به‌شکل هدفمند بر اساس توانمندی نخبگان ارائه شود. بر اساس مصوبه هیأت وزیران، ۱۵ درصد جذب نهاد‌های دولتی باید از نخبگان کشور باشد و وزارت‌خانه‌ها موظف‌اند، افراد معرفی‌شده از سوی هسته‌های نخبگانی حوزه را پذیرش کنند. این اقدامات به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی شده است که خروجی نخبگان حوزه، بیشترین تأثیر را در نظام حاکمیتی و جامعه داشته باشد.

افق آینده و دلگرمی نخبگان حوزوی

حجت‌الاسلام والمسلمین فخرروحانی در پایان خاطرنشان کرد: امید ما و همه فعالان حوزه این است که حمایت‌های هدفمند، انگیزه و دلگرمی نخبگان را افزایش دهد و آن‌ها را در مسیر فعالیت‌های علمی و تبلیغی تقویت کند. نخبگان امروز حوزه، با این حمایت‌ها، بیش از پیش به رسالت و مسئولیت خود پایبند خواهند بود.

۱۷ اردوی نخبگانی برگزار شد که تنها جنبه تفریحی نداشتند؛ بلکه خانواده‌ها نیز در آن مشارکت داشتند. در یکی از این اردوها، بیش از ۵۰۰ نخبه حوزوی در مشهد مقدس حضور یافتند که به‌گفته کارشناسان، در تاریخ حوزه‌های علمیه بی‌سابقه بوده است.

وی افزود: در این اردو اساتید برجسته حوزه از جمله آیت‌الله قائینی در فقه و اصول، حجت‌الاسلام والمسلمین رضایی شورکی در روان‌شناسی و مشاوره، حجت‌الاسلام والمسلمین وحدتی شبیری در حقوق، حجت‌الاسلام والمسلمین نقشه‌چی در ادبیات عرب، پژوهش، حجت‌الاسلام والمسلمین میرزامحمدی در خطابه و حجت‌الاسلام والمسلمین شاکرین در فلسفه و کلام و اساتید دیگر، در بیش از ۲۰ رشته تخصصی به تدریس پرداختند. نتیجه علمی این اردو تصویب ۱۳۰ موضوع پایان‌نامه در سطوح عالی علمی بود.

حجت‌الاسلام والمسلمین فخرروحانی در ادامه خاطرنشان کرد: هدف ما از مجموعه فعالیت‌های نخبگانی، تربیت طلابی جامع‌الاطراف است که علاوه بر تخصص علمی، از مهارت‌های ارتباطی، پژوهشی و تبلیغی نیز برخوردار شوند. حوزه‌های علمیه امروز باید نخبگانی پرورش دهند که در عرصه‌های علمی، فرهنگی و اجتماعی تأثیرگذار باشند.

حمایت هدفمند از نخبگان حوزوی در مسیر حل مسائل نظام

حجت‌الاسلام والمسلمین فخرروحانی، با تشریح بخش سوم طرح «حمایت و ساماندھی نخبگان حوزوی» گفت: این بخش در واقع پاسخی به مطالبه مکرر مقام معظم رهبری، مبنی بر ضرورت تشکیل هسته‌های نخبگانی در مسیر حل مسائل نظام است.

وی افزود: رهبر انقلاب بارها تأکید فرموده‌اند که حمایت‌ها باید در راستای فرآیند حل مسأله قرار گیرد؛ یعنی نخبه واقعی کسی است که بتواند، یکی از مسائل نظام اسلامی را حل کند. بر همین اساس، برای تحقق این هدف، هسته‌های نخبگانی در حوزه‌های علمیه تشکیل شده‌اند تا با حضور استادان راهنما، فعالیت‌های علمی و مسأله‌محور انجام دهند.

مدیر دفتر امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه، با اشاره به نقش محوری اساتید در این فرایند، توضیح داد: هر هسته نخبگانی یک استاد راهنما دارد که در طول سال به‌صورت مستمر هدایت و راهبری علمی اعضا را برعهده دارد. این برنامه علاوه بر جنبه‌های علمی و پژوهشی، به وضعیت معیشتی طلاب نخبه نیز توجه ویژه دارد و مرکز خدمات حوزه‌های علمیه، با استفاده از شاخص‌های مشخص، از نخبگان حمایت مالی می‌کند.

نظام جدید حمایت معیشتی و امتیازدهی بر اساس نخبگی

وی گفت: در سال‌های اخیر نظام پرداخت «بن معیشت طلاب» هدفمند شده است؛ به‌گونه‌ای که امتیاز افراد بر اساس تعداد فرزندان، سنوات تحصیل و سطح نخبگی تعیین می‌شود. طلاب بر اساس سطح علمی و نخبگی در چهار رتبه «استعداد برتر»، «برگزیده»، «برجسته» و «نخبه» تقسیم‌بندی می‌شوند و پرداختی‌ها نیز به‌صورت ضریب‌دار انجام می‌شود؛ به‌عنوان مثال، اگر طلبه‌ای نخبه باشد، رقم دریافتی او تا چهار برابر افزایش می‌یابد.

– بهره‌مندی نخبگان حوزوی از حمایت‌های بنیاد ملی نخبگان وی با تأکید بر عدالت در حمایت از نخبگان گفت: نخبگان حوزوی همانند نخبگان دانشگاهی، از مزایای نخبگی بهره‌مند می‌شوند و هیچ تفاوتی میان آنان وجود ندارد. بنیاد ملی نخبگان، طرح‌های خاصی مانند طرح شهید احمدی‌روشن را اجرا می‌کند که بر پایه حل مسائل واقعی کشور استوار است. در این طرح‌ها، مسأله‌ای از سوی دستگاه‌ها تعریف می‌شود و نخبگان با همراهی استاد راهنما، به پژوهش و اجرای آن می‌پردازند. بر اساس میزان پیشرفت طرح، پرداخت‌های ماهانه در حدود ۷ تا ۱۰ میلیون تومان برای هر نفر در نظر گرفته می‌شود.

رشد حمایت‌ها و پدیده مهاجرت معکوس نخبگان

به حوزه علمیه

حجت‌الاسلام والمسلمین فخرروحانی، با اشاره به آثار ملموس این سیاست‌ها گفت: در سال‌های اخیر شاهد مهاجرت معکوس نخبگان به حوزه‌های علمیه هستیم؛ به‌طوری‌که بسیاری از افرادی که پیش‌تر در دستگاه‌ها یا نهاد‌های مختلف مشغول به کار بوده‌اند، با مشاهده سطح حمایت‌ها و فضای نخبگانی حوزه، به این مسیر بازگشته‌اند. بر اساس آیین‌نامه مرکز خدمات، شرط دریافت حمایت مالی، عدم اشتغال رسمی است. با این حال، چون نخبگان حوزوی از محل فعالیت علمی و پژوهشی خود دریافتی مناسبی دارند، انگیزه‌ای برای اشتغال تمام‌وقت در سایر نهادها ندارند.

گسترش شبکه نخبگان حوزوی در سراسر کشور

وی با اشاره به راهبردهای کلان حوزه‌های علمیه در ساماندھی نخبگان حوزوی، گفت: یکی از محورهای اصلی فعالیت ما در سال‌های اخیر، انجام سفرهای استانی و توسعه ارتباطات با مراکز حوزوی سراسر کشور بوده است. در حال حاضر، در تمامی استان‌های کشور، رابط استانی امور نخبگانی حوزه‌های علمیه

دفتر نخبگان، طلایی را که در عرصه تبلیغ فعال هستند، از طریق **نهادهای تبلیغی** از جمله معاونت تبلیغ حوزه، **دفتر تبلیغات اسلامی**، سازمان تبلیغات اسلامی، **اوقاف**، **نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری** در دانشگاه‌ها، **سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی**، **معاونت بین‌الملل حوزه و مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه شناسایی می‌کند**. **پس از مصاحبه تخصصی**، این افراد به‌عنوان استعداد برتر شناخته شده و از **حمایت‌های آموزشی و پژوهشی برخوردار می‌شوند**.

علمیه، از گسترش فعالیت دفاتر نخبگانی در سراسر کشور و اجرای طرح‌های نوین برای حمایت از استعداد‌های برتر حوزوی در چهار عرصه «تحصیل»، «تدریس»، «پژوهش» و «تبلیغ» خبر داد و گفت: مأموریت اصلی این مجموعه حمایت از طلاب نخبه در این چهار عرصه می‌باشد.

وی با اشاره به فعالیت دفاتر استانی امور نخبگان اظهار کرد: در هر استان، ذیل مدیریت استانی، واحدی ویژه برای شناسایی و حمایت از نخبگان فعال است. رویکرد ما در این دوره، تمرکز بر حمایت گسترده و متوازن از نخبگان تمام استان‌هاست.

شناسایی نخبگان در چهار عرصه اصلی

حجت‌الاسلام فخرروحانی؛ تحصیل، تدریس، پژوهش و تبلیغ را چهار عرصه اصلی در شناسائی نخبگان عنوان کرد و افزود: عرصه نخست، «تحصیل» است که شاخص آن، موفقیت تحصیلی طلاب است. عرصه دوم، «تدریس» است که طلاب عزیزی که مشغول به تدریس در حوزه‌های علمیه هستند، شامل این حمایت‌ها می‌شوند. وی اضافه کرد: عرصه سوم، «پژوهش» است که ملاک آن، معدل و نمره نیست؛ بلکه توانایی علمی و قلم پژوهشگران در قالب پایان‌نامه، کتاب یا مقالات علمی بررسی می‌شود. اسامی افراد شاخص از سوی معاونت پژوهش معرفی شده و پس از مصاحبه تخصصی، ارزیابی علمی آن‌ها انجام می‌شود. عرصه چهارم نیز «تبلیغ» است که از جذاب‌ترین و در عین حال، مهم‌ترین حوزه‌های نخبگانی است. تبلیغ شامل ۱۳ قلمرو از جمله خطابه، تدریس و فعالیت در فضای مجازی است. ما تنها به فعالیت تبلیغی بسنده نکرده‌ایم؛ بلکه تمام شئون فرهنگی مرتبط را مورد حمایت قرار می‌دهیم.

حمایت از نخبگان تبلیغی و همکاری با نهادهای تخصصی

حجت‌الاسلام والمسلمین فخرروحانی، با بیان اینکه بسیاری از نخبگان حوزوی، در زمینه تبلیغ و فعالیت فرهنگی احساس کم‌توجهی می‌کردند، گفت: دفتر نخبگان، طلایی را که در عرصه تبلیغ فعال هستند، از طریق نهادهای تبلیغی از جمله معاونت تبلیغ حوزه، دفتر تبلیغات اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، اوقاف، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، معاونت بین‌الملل حوزه و مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه شناسایی می‌کند. پس از مصاحبه تخصصی، این افراد به‌عنوان استعداد برتر شناخته شده و از حمایت‌های آموزشی و پژوهشی برخوردار می‌شوند.

برگزاری دوره‌های مهارتی و جلوگیری از رشد کاریکاتوری نخبگان

مدیر دفتر امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه، یکی از برنامه‌های اصلی دفتر امور نخبگان را شناسایی و تقویت نقاط ضعف طلاب برتر دانست و تصریح کرد: ممکن است، طلبه‌ای از لحاظ علمی بسیار قوی باشد؛ اما در فن بیان یا نگارش ضعف داشته باشد. ما برای جلوگیری از رشد تک‌بعدی یا به‌اصطلاح کاریکاتوری، دوره‌های تکمیلی مهارتی برگزار می‌کنیم تا این نخبگان از رشد متوازن برخوردار شوند.

وی افزود: این دوره‌ها با همکاری مرکز آموزش‌های کاربردی حوزه یا مستقیماً توسط دفتر امور نخبگان برگزار می‌شود. در سال گذشته بیش از ۷۰۰ نشست، دوره و کارگاه آموزشی برای استعداد‌های برتر برگزار شد. هر طلبه نخبه موظف است، سالانه حداقل ۱۵۰ ساعت در دوره‌های منتخب خود شرکت کند تا از حمایت‌های مستمر بهره‌مند شود.

برگزاری اردوهای نخبگانی با محوریت علم و خانواده

مدیر دفتر امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه، با اشاره به ابتکار جدید «کاردو» (کار در اردو)، گفت: سال گذشته

ضرورت ایجاد نهادی ویژه نخبگان حوزوی حجت‌الاسلام والمسلمین حسین فخرروحانی، مدیر دفتر امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه در گفت‌وگو با خبرنگاری حوزه، اظهار کرد: رهبر معظم انقلاب در سفر سال ۱۳۸۹ خود به قم، به‌صورت جدی از شورای عالی حوزه‌های علمیه مطالبه کردند که نهادی ویژه در درون حوزه‌های علمیه ایجاد شود تا نخبگان حوزوی، متناسب با اقتضانات خاص حوزه شناسایی و مورد حمایت قرار گیرند.

وی افزود: در پی این مطالبه، مرکز امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه، از سال ۱۳۹۲ به‌صورت رسمی فعالیت خود را آغاز کرد. ابتدا حجت‌الاسلام والمسلمین عماد، مسئولیت این مرکز را بر عهده داشت و از اردیبهشت‌ماه امسال، این مسئولیت به حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی واگذار شده است.

ساختار و وظایف مرکز امور نخبگان

حجت‌الاسلام والمسلمین فخرروحانی، با اشاره به ساختار این مرکز گفت: مرکز امور نخبگان حوزه، وظیفه قانون‌گذاری، تدوین مقررات و نظارت بر شناسایی و حمایت از نخبگان را برعهده دارد.

وی گفت: در هر یک از مراکز مدیریتی حوزه‌های علمیه، از جمله مرکز مدیریت برادران، خواهران، جامعه‌المصطفی و حوزه علمیه اصفهان، دفاتری برای امور نخبگان تشکیل شده است. این دفاتر زیرمجموعه مدیران حوزه‌های علمیه محسوب می‌شوند؛ اما موظف‌اند قوانین و آیین‌نامه‌های خود را از مرکز امور نخبگان دریافت و طبق آن اجرا کنند تا از موازی کاری جلوگیری شود و دولت نیز تنها با یک نهاد هماهنگ در ارتباط باشد.

سه محور اصلی

مأموریت دفتر امور نخبگان حوزه‌های علمیه

وی وظایف دفتر امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه را در سه محور اصلی برشمرد و گفت: شاسایی نخبگان و استعداد‌های برتر حوزوی، توانمندسازی علمی و شخصیتی نخبگان شناسایی‌شده و ساماندھی و حمایت از آنان، از وظایف اصلی دفتر امور نخبگان حوزه‌های علمیه است.

حجت‌الاسلام والمسلمین فخرروحانی تصریح کرد: حمایت‌های مادی از نخبگان، بر عهده مرکز خدمات حوزه‌های علمیه است و مرکز امور نخبگان، بیشتر در زمینه حمایت‌های معنوی، از جمله راهبری علمی، معرفی استاد راهنما و پشتیبانی از آثار پژوهشی فعالیت دارد.

نخبگی فقط معدل بالا نیست

مدیر دفتر امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های علمیه، با اشاره به معیارهای شناسایی نخبگان گفت: برخلاف تصور عمومی، نخبگی صرفاً به داشتن معدل بالا محدود نمی‌شود. ما چهار عرصه را برای ارزیابی نخبگان در نظر گرفته‌ایم که عرصه نخست آن، تحصیل و ارزیابی علمی است.

وی افزود: برای ارزیابی علمی، آزمون استعداد‌های برتر هر ساله در سطح کشور برگزار می‌شود. در گذشته این ارزیابی صرفاً از طریق مصاحبه انجام می‌گرفت که مشکلاتی از جمله تفاوت رویه میان اساتید و سختی تردد طلاب ایجاد می‌کرد.

برگزاری نخستین آزمون کتبی استعداد‌های برتر حوزه

حجت‌الاسلام والمسلمین فخرروحانی، از برگزاری نخستین آزمون کتبی استعداد‌های برتر حوزه علمیه در اردیبهشت‌ماه سال جاری خبر داد و گفت: در این آزمون، طلایی با معدل بالای ۱۸ در سراسر کشور شرکت کردند. داوطلبانی که نمرات بالاتری کسب کنند، پس از ارزیابی‌های تکمیلی به‌عنوان استعداد برتر شناخته خواهند شد. این آزمون ویژه طلاب تا سطح درس خارج (زیر ۴۰ سال) برگزار می‌شود.

حمایت همه‌جانبه حوزه علمیه

از نخبگان علمی، پژوهشی و تبلیغی در سراسر کشور مدیر دفتر امور نخبگان و استعداد‌های برتر حوزه‌های

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه گفت: ائمه جماعات مساجد با بسیج اهل محل خود، برای صیانت از ارزش‌ها و مقابله با ناهنجاری اجتماعی به میدان بیایند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله محمد مهدی شب‌زنده‌دار دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه در دیدار فرمانده جدید سپاه قم که در سالن اجتماعات جامعه مدرسین حوزه علمیه قم برگزار شد،

آیت‌الله اراکی در جمع معاونان تبلیغ حوزه‌های علمیه استان‌ها

اجلاس شرم‌الشیخ صحنه روشن تحقیر سران برخی کشورها بود

آیت‌الله اراکی تصریح کرد: اجلاس شرم‌الشیخ صحنه روشنی از تحقیر سران برخی کشورها در برابر ترامپ بود. او سران کشورهای اسلامی را تحقیر کرد؛ درحالی‌که همان‌ها در خدمت صهیونیسم و آمریکا هستند. رئیس‌جمهور مصر که سال‌ها در حذف جریان مقاومت کوشید، در برابر ترامپ

هیچ شأنی نداشت و تحقیر شد.

آیین اختتامیه دوره آموزشی توجیهی مسئولان راهبری و اجرایی تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه، با سخنرانی آیات؛ مروی دبیر دوم شورای عالی حوزه‌های علمیه، اراکی عضو شورای عالی حوزه، معاونان و مسئولان تبلیغ استان‌ها و شهرستان‌ها و رابطین مدارس امین در سالن همایش مجتمع یاوران مهدی علیه‌السلام جمکران برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اراکی، ۲۳ مهر در این مراسم گفت: برنده‌ترین سلاح دشمنان، سلاح جنگ روانی است. در میدان نبرد نظامی، دشمن بازنده است و اگر جنگ به میدان عملیاتی کشیده شود، ما پیروز خواهیم بود. آنچه مانع از دستیابی به پیروزی می‌شود، عملیات روانی دشمن پیش از درگیری است.

وی افزود: دشمن با جنگ روانی، ما را سست می‌کند؛ ایجاد وهم، ترس، تضعیف اراده و دلسرد کردن مردم، از ابزارهای دشمن است. یکی از وظایف اصلی ما در عرصه تبلیغ، مبارزه با همین جنگ روانی است.

ضرورت تبیین دستاوردهای انقلاب برای نسل جوان

آیت‌الله اراکی ادامه داد: ما باید در عرصه انقلاب اسلامی، موفقیت‌ها و پیروزی‌هایش را برای مردم به‌ویژه نسل جوان تبیین کنیم. جوانان باید بدانند که چرا دشمن با این انقلاب دشمن است. باید ریشه دشمنی‌ها را توضیح دهیم تا ایمان و بصیرت در نسل جدید تقویت شود.

ذلت برخی دولت‌ها در برابر آمریکا

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، با اشاره به نمونه‌هایی از ذلت برخی دولت‌ها در برابر آمریکا، گفت: اجلاس شرم‌الشیخ، صحنه روشنی از تحقیر سران برخی کشورها در برابر ترامپ بود. او سران کشورهای اسلامی را تحقیر کرد؛ درحالی‌که همان‌ها در خدمت صهیونیسم و آمریکا هستند. رئیس‌جمهور مصر که سال‌ها در حذف جریان مقاومت کوشید، در برابر ترامپ هیچ شأنی نداشت و تحقیر شد.

آیت‌الله اراکی افزود: همه دنیا از ایران ستایش کرد که در آن اجلاس شرکت نکرد. این عزت، ثمره ایمان و استقلال ملت ماست. باید بررسی کنیم که در عرصه جنگ روانی، چقدر کار کرده‌ایم و چه اقداماتی باید انجام دهیم.

ایمان، عامل قدرت و خودباوری ملت

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، با اشاره به نقش ایمان در توانمندسازی جامعه، تأکید کرد: باید نسل جوان را شجاع، خودباور و متکی به ایمان تربیت کنیم. ایمان سرچشمه قدرت است. جامعه‌ای که ایمان دارد، در برابر دشمن نمی‌هراسد و از مشکلات عبور می‌کند.

وی افزود: قرآن فرموده است: ﴿وَلَا تَهْزُوا وَلَا تَخْزُوا

آیت‌الله شب‌زنده‌دار در دیدار فرمانده سپاه قم

ائمه جماعات و بسیج باناهنجاری‌های اجتماعی مقابله کنند

صیانت از قم و جایگاه آن به‌خاطر پیشینه مهم آن و حوزه علمیه را لازم و ضروری دانست.

وی با بیان این‌که شهر مقدس قم از زمان معصومین علیهم‌السلام مجمع شیعیان بوده است، گفت: استعانت از حضرت معصومه علیها‌السلام خیلی مهم است. برکاتی که اگر مزار حضرت زهرا علیها‌السلام مجهول نبود، داشت، امروز برای مرقد حضرت معصومه علیها‌السلام قرار داده شده است.

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه ادامه داد: مرحوم ابوی نقل فرمودند که حضرت امام خمینی علیه‌السلام روزانه ولو دو دقیقه به زیارت حضرت معصومه علیها‌السلام مشرف و از ایشان استمداد می‌جستند. آیت‌الله شب‌زنده‌دار گفت: ما آخرت و ابدیت را در پیش داریم؛ همان روزی که حضرت امیر و حضرت زهرا و حسنین علیهم‌السلام طبق آیه ۱۰سوره مبارکه دهر، از آن خوف شدید داشتند.

دادند. این اتفاق مبارک، یک نقطه قوت و روشی به سنگری مستحکم در برابر جنگ روانی دشمن تبدیل‌کنند.

• تربیت افسران جنگ نرم محور

فعالیت‌های تبلیغی حوزه‌های علمیه است

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی معاون تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه هم، در این مراسم، بر اهمیت جریان‌سازی فرهنگی و تربیت نیروهای اثرگذار در میدان تبلیغ و فرهنگی تأکید کرد و حضور فعال طلاب و خواهران در میدان تبلیغ و مواجهه مستقیم با مسائل و موانع را نقطه قوت فعالیت‌های تبلیغی حوزه خواند.

وی با اشاره به مشارکت، نظرات و پیشنهادات خواهران در این نشست، اظهار کرد: همه این داده‌ها می‌تواند به‌جا و به‌حق باشد و مسیر حرکت ما را روشن کند. این فعالیت‌ها نقطه شروع جریان‌سازی تبلیغی است و امیدواریم، این اقدامات، منجر به اتفاقات مبارک شود.

جریان‌سازی تبلیغی و تربیت نیروهای اثرگذار

معاون تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه، با تأکید بر ضرورت جریان‌سازی فرهنگی، گفت: جریان‌سازی در تبلیغ ممکن نمی‌شود؛ مگر با تربیت نیروهای توانمند و فعالیت‌های تبلیغی، بدون تمرکز بر خروجی و تربیت افسران تبلیغی، اثرگذار نخواهد بود.

وی ادامه داد: تربیت باید جامع و هدفمند باشد؛ افراد باید از لحاظ فکری، فرهنگی و دینی آماده باشند تا بتوانند به‌عنوان افسران جنگ نرم، در جامعه و عرصه‌های بین‌المللی عمل کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی، با اشاره به برگزاری دوره‌های آموزش مجازی، گفت: استادان طی این دوره‌ها چندهزار نفر از خواهران را آموزش

شماره جدید فصلنامه علمی - پژوهشی «تربیت اسلامی» منتشر شد

شماره جدید فصلنامه علمی - پژوهشی «تربیت اسلامی» پژوهشگاه حوزه و دانشگاه منتشر شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، در شماره ۵۲ این فصلنامه، مقالاتی با محوریت تربیت اسلامی و روانشناسی تربیتی منتشر شده‌که از جمله عبارتند از:

واکاوی مفهوم «اصل» و «روش» در تربیت اسلامی؛ تبیین اهداف تربیتی حکومت مهدوی علیه‌السلام و ابعاد روان‌شناختی آن؛ ارتباط مربی و مرتبی با رویکرد اسلامی؛ نقد ایده‌های ساختارشکنی دانشگاه و قلمروزدایی نظام تربیت در ایران؛ شناسایی عوامل سازنده و محدودکننده شادکامی زنانشویی؛ تحلیل میزان مطابقت محتوای کتاب پیام‌های آسمان پایه هفتم با رویکردها؛

فصلنامه علمی - پژوهشی «تربیت اسلامی» با ارائه مقالات علمی و پژوهشی در حوزه تعلیم و تربیت اسلامی، بستری مناسب برای توسعه مطالعات میان‌رشته‌ای و کاربردی در این حوزه فراهم کرده است.

علاقه‌مندان برای مشاهده اصل مقالات و دریافت فایل‌های منتشر شده، می‌توانند به وبگاه پژوهشگاه حوزه و دانشگاه مراجعه کنند.

دومین فراخوان

جذب و ساماندهی مشاوران

حوزه‌های علمیه خواهران برگزار شد

حجت‌الاسلام والمسلمین آرش رجبی، معاون فرهنگی و تبلیغی حوزه‌های علمیه خواهران، از برگزاری دومین فراخوان جذب و ساماندهی مشاوران حوزه‌های علمیه خواهران در ۲۸ استان خبر داد و اظهار کرد: به‌منظور ارتقای کیفیت خدمات مشاوره‌ای در مدارس و انتخاب نیروهای متعهد و متخصص، فراخوان جذب و ساماندهی مشاوران حوزه‌های علمیه خواهران اعلام شد و داوطلبان واجد شرایط تا ۲۸ استان کشور، معرفی و سپس فرایند برگزاری آزمون و مصاحبه علمی از آنان برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، وی افزود: در این مرحله، داوطلبانی که در آزمون کتبی، موفق به کسب امتیاز لازم شده‌اند، در مصاحبه حضوری شرکت می‌کنند تا صلاحیت‌های علمی، اخلاقی، روان‌شناختی و مهارتی آنان مورد ارزیابی قرار گیرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین رجبی یکی از اهداف اصلی این طرح را «تقویت نقش مشاوران در هدایت تربیتی و روانی طلاب» و «ایجاد محیطی امن و پویا» در مدارس عنوان کرد.

معاون فرهنگی و تبلیغی حوزه‌های علمیه خواهران در پایان خاطرنشان کرد: فرایند مصاحبه، جذب و ساماندهی مشاوران حوزه‌های علمیه خواهران تا ۳۰مهرماه به پایان خواهد رسید.

هم‌افزایی نشر هاجر

و حوزه علمیه خواهران خوزستان به منظور توانمندسازی بانوان

در راستای هم‌افزایی و توانمندسازی بانوان، جلسه‌ای مشترک بین مرکز نشر هاجر و مدیریت حوزه علمیه خواهران استان خوزستان برگزار و در این نشست که با هدف بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی، فرهنگی و تبلیغی دو طرف تشکیل شد، بر لزوم گسترش همکاری در حوزه‌های چاپ و نشر، پژوهش و برگزاری دوره‌های آموزشی مشترک تأکید گردید.

به گزارش خبرگزاری حوزه، در راستای هم‌افزایی و توانمندسازی بانوان، جلسه‌ای مشترک بین مرکز نشر هاجر و مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران استان خوزستان برگزار شد.

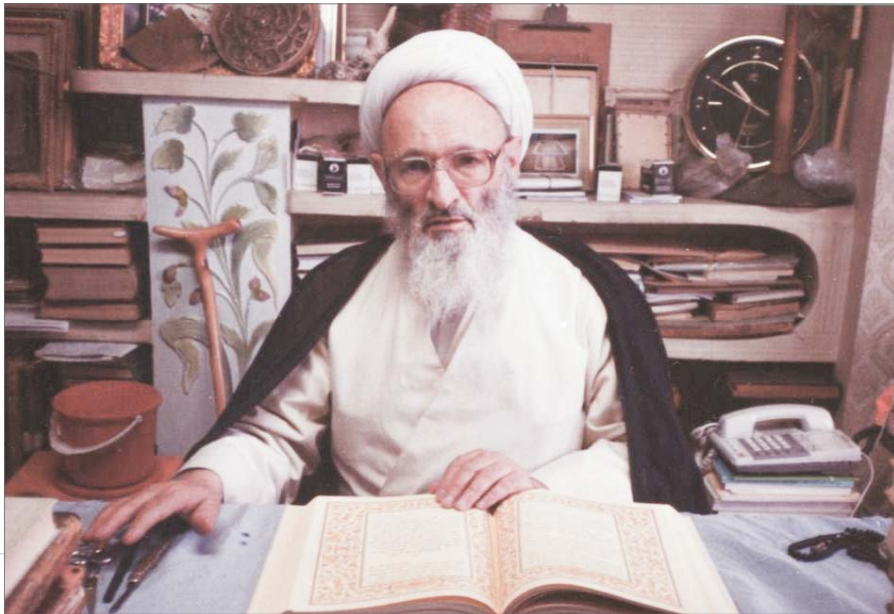
در این نشست که با هدف بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی، فرهنگی و تبلیغی دو طرف تشکیل شد، بر لزوم گسترش همکاری در حوزه‌های چاپ و نشر، پژوهش و برگزاری دوره‌های آموزشی مشترک تأکید شد.

احمد شایانفر، مدیرعامل مرکز نشر هاجر، در این جلسه با اشاره به رسالت تخصصی این مرکز در حوزه «زن و خانواده» اظهار داشت: مرکز نشر هاجر با تمرکز بر تولید محتوای فاخر و مبتنی بر ارزش‌های اسلامی، آماده است تا با حوزه‌های علمیه خواهران همکاری نزدیکی داشته باشد. هدف نهایی ما، ارتقای دانش و بینش دینی بانوان و تقویت کانون خانواده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین طاهر، مدیر حوزه علمیه خواهران استان خوزستان نیز، این گفت‌وگو را گامی مهم و اثرگذار در جهت توانمندسازی طلاب و بانوان فرهیخته دانست و تصریح کرد: حوزه‌های علمیه خواهران استان خوزستان به عنوان پایگاهی اثرگذار در تربیت نیروهای متخصص و متعهد، نیازمند بهره‌گیری از منابع غنی و تولیدات علمی روزآمد است. برگزاری چنین نشست‌هایی، بستر مناسبی برای همکاری‌های آینده فراهم می‌کند.

وی برگزاری کارگاه‌های مشترک نویسندگی، مهارت‌های تبلیغی و مسابقات کتابخوانی را از جمله زمینه‌های مورد بحث برای همکاری‌های آتی عنوان کرد.

در همایش ملی تجلیل از مقام علمی علامه حسن‌زاده آملی عنوان شد

علامه حسن‌زاده آملی

نماد تقید به فقه

در کنار تسلط بر عرفان و فلسفه

همایش ملی تجلیل از مقام علمی علامه حسن‌زاده آملی، پنج‌شنبه ۲۴ مهرماه با حضور اساتید، فضلاء حوزه و جمعی از طلاب در مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام برگزار شد.

هیوی، وقتی پرسیدیم: در این خصوص اگر دو شاهد عادل شهادت بدهند، چه کار می‌کنید؟ تصریح کرد که در برابر شهادت دو شاهد عادل، به فقه و قول شاهدان عمل می‌کند. این نشان می‌دهد که زندگی علمی و عملی او مشحون از تقید به شرع، روایات و چارچوب فقه بوده است. عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه اظهار کرد: علامه حسن‌زاده، با وجود عمق عرفانی و فلسفی، در مباحث طلب و اراده، همانند فقهای برجسته‌ای چون حضرت امام و آیت‌الله خونی رحمته‌ما، پابندی عمیقی به مضامین روایات داشت. برای قضاوت منصفانه درباره ایشان، باید اعتنای ایشان به قرآن و روایات را بر فلسفه و عرفان سنجید.

• **علم ضامن بقای حیات انسان و مسیر ارتقا از ملک به ملکوت**

استاد حسن رضضانی، استاد حوزه و از شاگردان علامه حسن‌زاده آملی رحمته‌ما هم، در این همایش، بر جایگاه علم و علمای الهی تأکید کرد و گفت: علم ودیعه‌ای الهی است که حیات مادی، معنوی و باطنی انسان را تضمین می‌کند و تکریم عالم، مسیر ورود به ملکوت و ارتقای حیات معنوی است.

این استاد حوزه علمیه، با بیان اهمیت علم نزد پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم اظهار کرد: در خزانه غیب الهی، امور ارزشمند فراوان است؛ اما در میان همه این ارزش‌ها، پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم علم را به‌عنوان ودیعه و امانت به زمینیان سپرده است. علما کسانی هستند که این علم را کسب کرده و برای خود و دیگران حفظ و منتقل می‌کنند.

وی افزود: علم چیزی است که حیات مادی، صوری، معنوی و باطنی انسان را تضمین و استمرار می‌بخشد. این علم است که ملک را به ملکوت تبدیل می‌کند و انسان را از عالم ماده به عالم ملکوت هدایت می‌نماید. علما واسطه انتقال این علم الهی هستند و همچون نور، آن را به همه جان‌نشر می‌دهند.

رئیس هیأت مؤسس مؤسسه و مرکز تخصصی آوای توحید تأکید کرد: علم واقعی، تنها به علوم دینی محدود نمی‌شود؛ بلکه شامل فقه، فلسفه، عرفان و تمام علوم انسانی و بشری است که در مسیر هدایت انسان‌ها به‌کارگرفته می‌شود. فلسفه یا عرفانی که جدا از آموزه‌های اهل بیت علیهم‌السلام باشد، قادر به رساندن انسان به حقیقت نیست. این استاد حوزه علمیه ادامه داد: تکریم عالم مایه نورانیت و دخول در جنات ذات و جنات اعمال است. پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرموده‌اند: «فمن أكرم عالما أكرمني ومن أكرمني أكرم الله». ورود به بهشت تنها از مسیر علم و احترام به عالمان محقق می‌شود و تکریم علمای الهی وظیفه همگانی است.

استاد رضضانی با اشاره به برگزاری چهارمین دوره این همایش، در تشریح نقش علم در حیات انسان گفت: علم نه‌تنها حیات جسمانی و دنیوی انسان را تضمین می‌کند؛ بلکه استمرار حیات باطنی، معنوی و اخلاقی را نیز فراهم می‌آورد. حیات

به گزارش افق حوزه، آیت‌الله محمدجواد فاضل لنکرانی در این همایش، با بیان خاطراتی از حضور در محضر این استاد برجسته، بر جامعیت کم‌نظیر علمی، اخلاقی و معرفتی ایشان تأکید کرد و بهره‌گیری از آموزه‌های علامه را بهترین راه برای ارتقای دانش دینی و فرهنگی جامعه دانست. رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام در ابتدای سخنان خود، با اشاره به سابقه حضور در محضر علامه حسن‌زاده آملی رحمته‌ما، این تجربه را توفیقی بزرگ توصیف کرد و گفت: توفیق داشتم بخش مهمی از اشارات ایشان را دنبال کنم و در محضر ایشان بهره‌مند شوم. این تجربه برای من حقی بزرگ بود و افتخار می‌کنم که گوشه‌ای از حق ایشان را ادا کنم.

وی در ادامه افزود: علامه حسن‌زاده آملی رحمته‌ما شخصیتی کم‌نظیر در جامعیت علمی بود. ایشان در محفل درس، مباحث الهیات و اشارات را با حکمت متعالیه تطبیق می‌داد و مطالب حکمی و فلسفی را با استشهاد به قرآن و کلمات ائمه علیهم‌السلام تأیید می‌کرد. تسلط ایشان بر تمامی مسلک‌های فلسفی و کتب تفسیری و حدیثی، به‌ویژه نکات دقیق از بحارالانوار، بی‌نظیر بود. کسانی که در جلسات درس ایشان حاضر می‌شدند، عشق عمیق و احاطه گسترده او را بر قرآن و روایات کاملاً احساس می‌کردند.

استاد حوزه علمیه قم، با بیان اینکه علامه به قرآن عشق می‌ورزید، خاطرنشان کرد: یک وقتی از محضر ایشان پرسیدم: می‌خواهم در تفسیر قرآن کار کنم، شما کدام کتاب را توصیه می‌کنید؟ در پاسخ به سؤال، توصیه به مطالعه «مجمع‌البیان» با استاد کردند و گفتند که خودشان دو دوره کامل این کتاب را نزد استاد خوانده‌اند. این نشان از عشق عمیق ایشان به کلام‌الله داشت. ایشان قرآن را «آب حیات» می‌خواندند و می‌گفتند: قاری واقعی قرآن کسی است که تنها به فهم مفهومی بسنده نکند؛ بلکه «اسماء‌الله» را در وجود خود متجلی سازد. این دیدگاه عمق معرفتی و طی طریق عملی ایشان را نشان می‌دهد.

آیت‌الله فاضل خاطرنشان کرد: علامه حسن‌زاده آملی نماد احترام به ائمه علیهم‌السلام بودند و نام آن حضرات را با عظمت خاصی تکلم می‌کردند. ایشان در رساله «خیرالأثر» ائمه را «معدن وحی الهی، خزینه علم خدا و واسطه فیوضات» می‌خوانند. از نظر ایشان، خود کلام ائمه اطهار علیهم‌السلام که با حقانیت کامل از ذات و صفات الهی سخن می‌گوید، بهترین گواه بر مقام امامت و حجیت الهی آنان است. این دیدگاه، عمق اعتقاد و ادب ایشان را نسبت به خاندان عصمت و طهارت علیهم‌السلام نشان می‌دهد.

رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام، با اشاره به عشق و علاقه علامه حسن‌زاده آملی رحمته‌ما به قرآن و روایات، افزود: سلوک علمی علامه حسن‌زاده آملی رحمته‌ما بر تمسک به قرآن و سنت استوار بود. ایشان هر بحث علمی و فلسفی را با این دو منبع، محکم می‌ساختند. در رساله «خیرالأثر»، ابتدا با دعا برای درک حقایق صادره از اهل بیت علیهم‌السلام، به نقد آرای متکلمین می‌پردازند؛ برای مثال، قدرت و غنایی را که متکلمین برای خداوند مطرح می‌کنند، با استدلال‌های برهانی نقد کرده و آن را با عجز و فقر، یکی می‌دانند. سپس برای تأیید مطالب عقلی و برهانی خود، به کلمات ائمه علیهم‌السلام که آنان را «صدق صرف و ناطقان به حق» می‌دانند، استشهاد کرده و بدین ترتیب، عقل و نقل را به هم پیوند می‌دادند.

وی افزود: علامه حسن‌زاده آملی رحمته‌ما شخصیتی بود که حق عظمت علمی و معرفتی او هنوز ادا نشده است. او گنجینه‌ای از نوآوری‌های قرآنی و روایی را به حوزه‌ها و جامعه عرضه کرد. او در عین تحقیقات عمیق فلسفی و هیوی، مقتید به ظواهر شرع و آداب فقهی بود. چنانکه در ماجرای رؤیت هلال ماه، با وجود تسلط کامل بر محاسبات

فراخوان عتبه عباسیه

برای دو کنگره تراث کربلا و بصره

دو کنگره از سوی عتبه عباسیه در شهر مقدس کربلا و شهر بصره برگزار می‌گردد. کنگره «میراث علمی علمای کربلا در قرن دوازدهم هجری» با هدف برجسته‌سازی هویت علمی و نقش علمای این شهر در احیای علوم اسلامی، به‌ویژه فقه، اصول، حدیث و کلام، برگزار خواهد شد.

این کنگره طی روزهای ۱۳ و ۱۴ ذی‌القعدة ۱۴۴۷ هجری قمری در سالن همایش‌های امام حسن علیه‌السلام در حرم ملکوتی حضرت ابالفضل العباس علیه‌السلام در شهر مقدس کربلا برگزار می‌گردد.

مقالات می‌توانند در هفت محور اصلی شامل: علوم قرآن و تفسیر، حدیث و رجال، فقه و اصول، منطق، فلسفه و کلام، تاریخ و سیره، فهرست‌شناسی و نسخه‌های خطی علمای کربلا در قرن دوازدهم هجری ارائه شوند.

زبان نگارش مقاله باید عربی یا انگلیسی و حجم مقاله، باید بین ۵۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ کلمه و چکیده‌ای حداکثر ۳۵۰ کلمه‌ای باشد. آخرین مهلت دریافت چکیده‌ها ۱۱ دی ۱۴۰۴ و آخرین مهلت دریافت اصل مقالات ۱۰ اسفند ۱۴۰۴ است.

این کنگره متعهد است علاوه بر میزبانی از پژوهشگران (یک نفر به‌ازای هر مقاله پذیرفته‌شده)، برای نویسندگان مقالات پذیرفته‌شده از خارج از عراق، بلیط رفت و برگشت، اقامت و پذیرایی را تأمین نماید. همچنین، هدایای نقدی شایسته‌ای به مقالات برگزیده اهدا خواهد شد.

• همچنین مرکز تراث بصره، کنگره علمی تحت عنوان «نقش میراث علمی بصره در اندیشه بشری» را برگزار می‌کند. هدف از این کنگره، تقویت پژوهش‌های مرتبط با میراث فکری، فرهنگی و تمدنی بصره و برجسته‌سازی نقش علمای این شهر در حرکت‌های تمدنی و انسانی است.

این کنگره در تاریخ‌های ۲۵ و ۲۶ جمادی‌الاولی ۱۴۴۸ در شهر بصره عراق برگزار خواهد شد.

مقالات در ۱۱ محور متنوع از جمله: مطالعات قرآنی، فقه و اصول، مطالعات عقیدتی، زبان‌شناختی و ادبی، مطالعات تاریخی، علوم حدیث و شرح‌حال‌نویسی (تراجم)، مطالعات خاورشناسی، سفرنامه‌ها و بقاع متبرکه پذیرفته می‌شوند.

زبان نگارش مقاله باید به یکی از دو زبان عربی یا انگلیسی و حجم مقاله، نباید کمتر از ۵۰۰۰ و بیشتر از ۱۰۰۰۰ کلمه باشد. آخرین مهلت دریافت چکیده ۱۰ آذرماه ۱۴۰۴ و آخرین مهلت دریافت اصل مقالات ۱۴ مردادماه ۱۴۰۵ است. مرکز تراث بصره، تحت اشراف عتبه مقدسه عباسیه متعهد شده است که اسکان و پذیرایی از پژوهشگران پذیرفته‌شده را بر عهده بگیرد. همچنین، هزینه بلیط رفت و برگشت پژوهشگران از خارج عراق، توسط برگزارکنندگان تأمین خواهد شد و به مقالات پذیرفته‌شده، هدیه نقدی مناسب اهدا می‌شود.

علاقه‌مندان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر، به پایگاه‌های اطلاع‌رسانی mk.iq و alkafeel.net مراجعه نمایند.

همایش حماسی «زنان و کودکان غزه»

فاتحان مقاومت» برگزار شد

همایش حماسی «زنان و کودکان غزه، فاتحان مقاومت» با روایت‌گری طلاب بین‌الملل جامعه‌الزهرای علیهم‌السلام از حمایت‌های مردم کشورهای خود از مردم مظلوم غزه و محکومیت جنایات رژیم صهیونیستی و سخنرانی مادر شهیده کرباسی در تالار بیداری اسلامی برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، همایش حماسی «زنان و کودکان غزه، فاتحان مقاومت» از سوی تشکل بانوان زبان‌دان، معاونت تبلیغ و امور فرهنگی و بانوان طلبه بین‌الملل و با حضور سیده‌زهره برقی مدیر جامعه‌الزهرای علیهم‌السلام و جمعی از مدیران و مسئولان، اساتید و طلاب ایرانی و بین‌الملل جامعه‌الزهرای علیهم‌السلام در تالار بیداری اسلامی برگزار شد.

در این مراسم، بانوان طلبه بین‌الملل جامعه‌الزهرای علیهم‌السلام از کشورهای تایلند، ترکیه، کشمیر، آرژانتین و... به روایت‌گری درباره حمایت‌های مردم کشورهای خود از مردم مظلوم فلسطین و محکوم‌کردن جنایات‌های رژیم اشغالگر صهیونیستی پرداختند.

همچنین مادر شهیده معصومه کرباسی، نخستین بانوی ایرانی شهیده راه قدس و مقاومت که سال گذشته در لبنان به شهادت رسید، به‌عنوان میهمان ویژه در این مراسم حضور یافت و از خاطرات دخترش سخن گفت.

اشتراک افق حوزه

۰۵۳۶-۰۳۲۹-۰۲۵

۰۹۱۹۶۹۱۴۴۵۰

دبیر همایش ملی بزرگداشت علامه حسن‌زاده آملی رحمته‌ما هم در این مراسم، از ثبت رسمی مقالات این رویداد در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام خبر داد و گفت: ثبت مقالات در پایگاه ISC، ضمن افزایش ضریب استناد علمی، زمینه معرفی آثار علامه حسن‌زاده آملی را در سطح جهانی فراهم می‌کند. وی هدف از این اقدام را اعتباربخشی به پژوهش‌های انجام‌شده درباره اندیشه‌های علامه حسن‌زاده آملی دانست و افزود: تلاش کردیم آثار علمی منتشرشده در این همایش، به‌صورت مرجع در دسترس مراکز دانشگاهی و حوزوی داخل و خارج کشور قرار گیرد تا نسل جوان بتواند با شخصیت جامع‌الاطراف علامه بیشتر آشنا شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین حیدری افزود: در مدت شش‌ماه، ۵۳ مقاله از اساتید، محققان و طلاب به دبیرخانه ارسال شد که پس از داوری علمی، تعدادی از آن‌ها به‌عنوان آثار برگزیده و شماری نیز به‌عنوان آثار شایسته تقدیر انتخاب شدند.

وی ضمن قدردانی از نهادهای همکار گفت: مؤسسه آوای توحید به‌عنوان مجری اصلی، با همراهی مدیریت حوزه‌های علمیه، معاونت پژوهش حوزه و بیش از ۲۰ مرکز علمی و فرهنگی در این مسیر همکاری داشتند که در همین‌جا از مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام و سایر نهادهای همکار به‌ویژه سازمان تبلیغات اسلامی و صداوسیما می‌قم به‌خاطر پشتیبانی گسترده در برگزاری این رویداد قدردانی می‌کنم.

دبیر همایش در ادامه به محورهای پژوهشی اشاره کرد و گفت: موضوعات اصلی، بر اساس منظومه فکری علامه حسن‌زاده آملی انتخاب شد که از جمله آن‌ها می‌توان به مباحث معرفت نفس، عرفان نظری، فلسفه اسلامی و جایگاه زن در نظام هستی اشاره کرد.

وی افزود: کتاب ارزشمند «فصّ حکمة عصمتیة فی کلمة فاطمیة»، یکی از آثار فاخر علامه رحمته‌ما است که به تحلیل مقام حضرت زهرا علیها‌السلام می‌پردازد. در میان مقالات دریافتی، بیش از ده اثر با محوریت این کتاب به دبیرخانه ارسال شده است. این آثار، جلوه‌ای از نگاه عمیق علامه به جایگاه زن در نظام آفرینش و معرفت فاطمی است.

حجت‌الاسلام حیدری، با اشاره به حضور فعال بانوان پژوهشگر در این همایش گفت: یکی از برگزیدگان امسال از بانوان حوزوی است که مقاله‌ای در محور معرفت فاطمی ارائه کرد و از سوی هیأت علمی به‌عنوان اثر ممتاز شناخته شد. این اتفاق نشان‌دهنده ظرفیت بالای بانوان در پیگیری مباحث معرفتی برگرفته از اندیشه‌های علامه است.

معنوی، حیات معلمی، حیات اخلاقی و حیات انسانی همه و همه بدون علم امکان‌پذیر نیست. علما هستند که با نشر علم، این حیات را تضمین می‌کنند.

این استاد حوزه علمیه در ادامه، به‌نقل خاطره‌ای از آیت‌الله فاضل لنکرانی رحمته‌ما پرداخت و گفت: روزی خدمت ایشان بودم که نقل کردند: در حضور امام رحمته‌ما کتاب فصوص را مرور کردند و گفتند: افسوس که این علوم از حوزه رخت برسته است. همچنین یادم است زمانی که یک طلبه بحثی با ایشان درباره فلسفه داشت و اصرار غیرمنطقی می‌کرد، آیت‌الله فاضل گفتند: ما با کسی که فلسفه نخوانده است، بحث نمی‌کنیم. این نشان‌دهنده اهمیت علم و فلسفه در سلوک علمی است.

رئیس هیأت مؤسس مرکز تخصصی آوای توحید افزود: علم، مسیر انسان را به ملکوت روشن می‌کند و تکریم و حمایت از علمای الهی، خود نوعی عبادت و قرب به خداوند است. علما در این مسیر چراغ هدایت و واسطه انتقال علوم به دیگران هستند.

وی با اشاره به دیگر بخش‌های همایش گفت: میگزرد تخصصی با عنوان عرفان، اجتماع و معرفت نفس از منظر علامه حسن‌زاده آملی رحمته‌ما، دیگر بخش این مراسم است. این میگزرد به بررسی ارتباط میان علم، اخلاق، معنویت و سلوک عملی می‌پردازد و تلاش می‌کند، آموزه‌های علامه رحمته‌ما را به نسل امروز منتقل کند.

شاگرد علامه حسن‌زاده آملی در پایان سخنان خود، تأکید کرد: علم، ودیعه الهی است که حیات انسان را تضمین و جامعه را تعالی می‌بخشد. تکریم و احترام به علما، مسیر ورود به جنات و ملکوت الهی را هموار می‌کند.

• **نمایه‌سازی مقالات همایش علامه حسن‌زاده آملی در ISC**

همچنین حجت‌الاسلام والمسلمین حیدری،

رئیس جامعة المصطفی العالمیه

غرب با ابزارهای فرهنگی و رسانه‌ای هویت ملت‌ها را می‌بلعد

حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی، علوم انسانی اسلامی را تمدن‌ساز خواند و هشدار داد که سلطه تمدن مادی غرب که عامل استعمار بیش از ۱۳۰ کشور بوده، اکنون با ابزارهایی نظیر رسانه و فرهنگ، در حال بلعیدن ریشه‌های معنوی ملت‌هاست.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی، در مراسم آغاز رسمی سال تحصیلی مدرسه معارفی درایه، بر اهمیت پرداختن به حوزه علوم انسانی اسلامی تأکید و اظهار کرد: علوم انسانی تمدن‌ساز است. تمدن مادی غرب که طی چندصدسال اخیر در جهان سلطه یافته است، بر مبنای همین علوم پایه‌ریزی شد؛ البته این تمدن به دلیل مبانی مادی گرایانه خود آسیب‌های فراوانی را برای بشریت به ارمغان آورده است.

وی با اشاره به برخی مصائب تلخ که تمدن مادی برای جهان به دنبال داشته است، خاطرنشان کرد: از میان بیش از دویست کشوری که امروز در جغرافیای عالم شناخته می‌شوند، حدود ۱۳۰ کشور مستقیماً طعم استعمار تمدن غرب

ضرورت و چگونگی سفر هیأت حوزوی به لبنان

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری گفت: امسال مراسم نخستین سالگرد شهادت سیدحسن نصرالله و سیدهاشم صفی‌الدین، همزمان با سالگرد شهادت سیدعباس موسوی دبیرکل سابق حزب‌الله لبنان در سه نقطه لبنان در مزار این سه شهید بزرگوار به‌شکلی باشکوه برگزار شد.

وی افزود: ویژگی برنامه امسال در گستردگی آن بود. طی حدود دو هفته، برنامه‌های متعدد و متنوعی در شهرهای مختلف لبنان تدارک دیده شده بود و از حوزه‌های علمیه ایران نیز برای شرکت در این مراسم دعوت به‌عمل آمد. حوزه‌های علمیه به‌منظور تجلیل از شخصیت‌های بزرگ مقاومت، از جمله سیدحسن نصرالله و سیدهاشم صفی‌الدین و همچنین همدردی با ملت و مسئولان لبنان، به‌ویژه حزب‌الله، در این مراسم شرکت کردند.

معاون بین‌الملل حوزه‌های علمیه اضافه کرد: در این برنامه هیأت‌هایی از کشورهای مختلف حضور داشتند. چهره برجسته و استثنایی سیدحسن نصرالله که علاوه بر رهبری جبهه مقاومت، از علمای فرهیخته جهان اسلام بود و سال‌ها در حوزه‌های اعتقادی، تفسیری و کلامی فعالیت داشت، موجب شد حوزه‌های علمیه ایران شرکت در این مراسم را وظیفه خود بدانند. شخصیت ایشان الگویی الهام‌بخش برای دانش‌آموختگان حوزه‌های علمیه در جهان اسلام و چهره‌ای شاخص در سطح بین‌الملل محسوب می‌شود. بدین منظور اعضای هیأت از میان فضلاء فعال در عرصه‌های علمی، تقریبی، رسانه‌ای، راهبردی و تبلیغی انتخاب شده بودند.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری ادامه داد: لبنان به‌لحاظ تاریخی، یکی از مهم‌ترین پایگاه‌های علمی و حوزوی شیعه به‌ویژه در منطقه جبل عامل بوده و همین پیشینه فرهنگی و مذهبی، ضرورت ارتباط و حضور هیأت ایرانی را دوچندان می‌کرد؛ از این‌رو، جمعی از فضلاء اثرگذار حوزه در این برنامه حضور یافتند؛ هرچند

را چشیده‌اند که شامل نیمی از جمعیت جهان می‌شود. تنها انگلیس‌ها در یک مورد، هندوستان قدیم با جمعیت فعلی حدود دو میلیارد نفر را سال‌ها تحت سلطه فریبکارانه خود داشتند. رئیس جامعه‌المصطفی، ادامه داد: هرچند کشور ما هیچ‌گاه مستقیماً تجربه استعمار را نداشت؛ اما دولت‌های غربی تلاش می‌کردند تا حاکمان وابسته به خود را بر این منطقه مسلط نمایند. همان‌گونه که هنوز نیز شاهد چنین شرایطی در برخی کشورهای منطقه هستیم؛ اما مهم‌تر از استعمار ظاهری، پیامد فرهنگی تمدن غربی است که عالم را تحت سلطه و تأثیر مخرب خود قرار داده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی، علوم انسانی، رسانه‌ها، فرهنگ و نظام اجتماعی را از مهم‌ترین ابزارهای سیطره تمدن غربی بر عالم برشمرد و گفت: غرب با این ابزار همچون موریانه در حال بلعیدن فرهنگ الهی و معنوی ملت‌ها است؛ البته بنا به وعده الهی، این روند به سرانجام نخواهد رسید.

وی پیروزی انقلاب اسلامی را تحقق راه تازه‌ای

معاون بین‌الملل حوزه‌های علمیه

ما نمی‌توانند تنها به دنبال پیش‌بردن ابواب فقهی باشند؛ بلکه باید از این گنجینه الهی برای تولید دانش‌های مدیریتی مورد نیاز بشریت نیز ارتزاق نمایند.

رئیس جامعه‌المصطفی حوزه علمیه قم را دارای یک رسالت بزرگ الهی و تمدنی خواند و تأکید کرد: همه مراکز علمی ما باید در مسیر این هدف والا و در کنار یکدیگر حرکت نمایند و ان‌شاءالله عنایت و نصرت الهی نیز با شما همراه خواهد بود تا آینده موعود را تحقق ببخشید. وقتی باور کردیم خدا با ماست، دیگر نباید از هیمنه پوشالی جبهه باطل ترسی به دل راه دهیم.

در برابر بشریت خواند و گفت: خداوند متعال می‌فرماید: پایان جهان به صالحان تعلق دارد و برخلاف تصور نظریه‌پردازان لیبرال دموکراسی، تمدن مادی نمی‌تواند پایان حرکت تاریخی عالم را رقم بزند. خدای بزرگ به انبیاء ﷺ و پیروان آنها وعده حتمی داده است که میراث‌دار خط پایان عالم خواهند بود.

عضو مجلس خبرگان رهبری، تولید علوم انسانی تمدن‌ساز با مبانی الهی و معنوی را برای تحقق این آینده ضروری دانست و یادآور شد: دانش مبتنی بر مبانی است. امروز باید کار بزرگی برای ارائه مدنیت جدید الهی به بشر رقم بخورد. مراکز علمی

آنچه در لبنان دیدیم حزب‌الله قوی منسجم و دارای تشکیلات قدرتمند بود

معاون بین‌الملل حوزه‌های علمیه به تشریح فعالیت‌های هیأت حوزوی اعزامی جمهوری اسلامی ایران به مراسم سالگرد شهادت سیدحسن نصرالله رحمته‌الله در لبنان پرداخت.

به گزارش خبرگزاری حوزه، هیأتی از اساتید و فضلاء حوزه علمیه جمهوری اسلامی ایران، به‌منظور شرکت در مراسم سالگرد شهدای مقاومت و به‌ویژه سید مقاومت، شهید سیدحسن نصرالله رحمته‌الله در لبنان حضور یافت.

در همین زمینه، خبرگزاری حوزه گفت‌وگویی با حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمهفید حسینی کوهساری، معاون بین‌الملل حوزه‌های علمیه انجام داده که در ادامه می‌خوانید.

به‌دلیل ملاحظات امنیتی میزبان، امکان حضور افراد بیشتری وجود نداشت.

فعالیت‌های هیأت در لبنان

وی گفت: در طول این سفر چندروزه، حدود ۴۰ برنامه علمی، فرهنگی و رسانه‌ای توسط هیأت حوزوی برگزار گردید؛ به‌گونه‌ای که گاهی همزمان چند برنامه در مناطق مختلف اجرا می‌شد. افزون بر شرکت در مراسم سالگرد شهدا، دیدارهایی با مدیران و اساتید حوزه‌های علمیه لبنان، شخصیت‌های برجسته اهل سنت لبنان، خانواده‌های شهدا و اینارگزان حزب‌الله و نیز طلاب و فضلاء ایرانی مقیم لبنان انجام شد؛ همچنین بازدیدهایی از مراکز علمی و دانشگاهی صورت گرفت و چندین مصاحبه با رسانه‌های لبنانی انجام شد و با عنایت به سوابق اعضای هیأت اعزامی، مباحث مربوط به تعامل حوزه‌های شیعه و اهل سنت و راهکارهای تقویت جبهه مقاومت را بررسی کردند.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری اظهار امیدواری کرد: این سفر، نقطه عطفی در توسعه تعاملات علمی و فرهنگی میان حوزه‌های علمیه ایران و لبنان باشد.

مشاهدات از وضعیت حزب‌الله لبنان

وی در پاسخ به پرسشی درباره وضعیت فعلی حزب‌الله گفت: آنچه در لبنان دیدیم، حزب‌اللهی مقتدر، منسجم و دارای ساختار تشکیلاتی قوی بود. بسیاری تصور می‌کردند که پس از شهادت سیدحسن نصرالله و شماری از فرماندهان مقاومت، حزب‌الله دچار ضعف یا گسست شده است؛ اما مشاهدات ما عکس این را نشان داد.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری افزود: در لبنان شاهد نظم، صلابت و مدیریتی دقیق در میان نیروهای حزب‌الله بودیم. پایگاه اجتماعی گسترده آنان در میان اقشار مختلف جامعه لبنان، آشکار و غیرقابل انکار است. با وجود فشارهای سیاسی و

• اخبار کوتاه جهان

• سازمان ملل

■ **بازسازی غزه ۷۰ میلیارد دلار هزینه دارد:** یک مقام

برنامه توسعه سازمان ملل بدون ارائه جزئیات بیشتر، گفت: نشانه‌های اولیه امیدوارکننده‌ای از سوی کشورها از جمله ایالات متحده و کشورهای عربی و اروپایی مبنی بر تمایل آن‌ها به مشارکت در هزینه ۷۰ میلیارد دلاری بازسازی غزه وجود دارد. یاکو سیلپرز در کنفرانس خبری در ژنو به خبرنگاران گفت: طبق برآورد او، جنگ دوساله غزه، حداقل ۵۵ میلیون تُن آوار ایجاد کرده است.

• **آمریکا**

■ **نمایش تحقیر در مصر:** وقتی رئیس جمهور آمریکا تلاش کرد با تحقیر دیگر شرکت‌کنندگان در اجلاس شرم‌الشیخ قدرت افول کرده آمریکا را احیا کند، رسانه‌های جهان بر هوشمندی ایران برای شرکت‌نکردن در این اجلاس تأکید کردند. ترامپ در این اجلاس، هرکدام از سران کشورهای مختلف مثل ترکیه، امارات، کانادا، مصر، عراق، انگلیس، فرانسه، آلمان و... را به‌گونه‌ای تحقیر کرد.

• **چین**

■ **چین پنج شرکت کشتی‌سازی آمریکایی را تحریم کرد:** چین اعلام کرد: آماده است در جنگ تجاری با ایالات متحده «تا آخرین نفس بجنگد»؛ براین اساس پکن رسماً شروع به اعمال عوارض بندری ویژه بر کشتی‌های آمریکایی کرد و در همین زمینه پنج شرکت کشتی‌سازی آمریکا را تحریم کرد.

• **سوریه**

■ **انتقاد تُند علوی‌ها از تداوم جنایات در دولت جولانی:** شورای اسلامی علوی‌های سوریه: دستگاه حاکمه تحمیلی به ریاست ابومحمد الجولانی (احمد الشرع)، در تأمین امنیت حداقلی برای مردم سوریه به‌خصوص فرزندان طائفه علوی شکست فجیعی خورده است و علوی‌ها در معرض سلسله جنایات هولناکی قرار دارند؛ جنایات زیادی زیر سایه سانسور رسانه‌ای هدفمند انجام شده است.

■ **ورود تجهیزات نظامی به پایگاه آمریکا در شمال شرق سوریه:** منابع خبری اعلام کردند: گروهی از نظامیان آمریکایی به‌همراه تجهیزات نظامی و تدارکاتی وارد استان حسکه در شمال شرق سوریه شدند. مرکز موسوم به دیده‌بان حقوق بشر سوریه اعلام کرد: این تجهیزات از یک فروند هواپیمای باری به پایگاه نظامیان آمریکا در فرودگاه خراب الجیر در حومه رمیلان در استان حسکه منتقل شده است.

• **فلسطین**

■ **گروه‌های مقاومت با خلع سلاح موافقت نکرده‌اند:**

جهاد اسلامی در واکنش به اظهارات ترامپ: گروه‌های مقاومت با خلع سلاح موافقت نکرده‌اند؛ تهدید به خلع سلاح را هم نمی‌پذیریم. «محمد الهندی»، معاون دبیرکل جنبش جهاد اسلامی اعلام کرد: گروه‌های مقاومت با خلع سلاح موافقت نکرده و هرگونه تهدید به توسل به‌زور در این باره را هم نمی‌پذیرند.

• **رژیم صهیونیستی**

■ **حماس خلع سلاح نشود، جهنم به‌پا خواهد شد:**

درحالی‌که بسیاری از نهادهای بین‌المللی هشدار داده‌اند که رژیم صهیونیستی به‌دنبال بهانه برای ازسرگیری جنایت علیه مردم غزه است، نخست‌وزیر اسرائیل خود به این امر اعتراف کرد. نتانیاهو در مصاحبه‌ای با شبکه آمریکایی «سی‌بی‌اس نیوز» گفت: شرایط ترامپ «کاملاً روشن» است؛ حماس باید سلاح‌های خود را تحویل دهد و خلع سلاح شود. در غیر این‌صورت جهنم به‌پا خواهد شد.

■ **در غزه شهرک‌سازی خواهیم کرد:** بتسلئیل اسموتریچ، وزیر دارایی رژیم صهیونیستی اعلام کرد: قصد دارد، در نوار غزه شهرک‌های صهیونیست‌نشین احداث کند. اسموتریچ دلیل این اقدام را «تأمین امنیت» عنوان کرده و گفته است: ما در غزه شهرک‌های یهودی‌نشین احداث خواهیم کرد؛ زیرا شهرک‌سازی امنیت را فراهم می‌کند. این اظهارنظر درحالی مطرح می‌شود که جامعه بین‌المللی به‌طور گسترده با شهرک‌سازی اسرائیل در سرزمین‌های اشغالی، از جمله در نوار غزه، مخالف است و آن را مانعی برای صلح پایدار می‌داند.

غایةالآمال، حاشیه‌المکاسب للمحقق الایروانی (...) به‌شکل تعلیق‌ه اضافه شده که خود جامعیت خاصی به این اثر بخشیده است.

۴. ارائه خلاصه هر بحث؛ همان‌طور که در این نوشتار اشاره شد، ۲ جلد پایانی این موسوعه ۲۰ جلدی اختصاص یافته است به خلاصه تمام مباحث مکاسب به‌صورت نموداری و نوشتاری که توسط فاضل ارجمند، حجت‌الاسلام والمسلمین سیداحمد دیباجی تدوین شده است. علاوه بر آن در تمامی مباحث این کتاب پس از اتمام هر بخش، خلاصه‌ای از آن فصل ارائه شده است که این خود، در ترسیم دقیق از مباحث و حصول نقشه ذهنی برای مباحث بسیار مؤثر می‌باشد.

از مهم‌ترین ویژگی‌های این اثر می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. بیان روان و سلیس؛ این ویژگی از اساسی‌ترین ویژگی‌های تراث علمی است که گاهی در برخی از آثار و شروح رعایت نمی‌شود و خواننده را سردرگم می‌کند؛ ولی در این اثر مباحث دقیق علمی با بیانی روان و سلیس ارائه شده است.
۲. اعراب‌گذاری متن مکاسب؛ این ویژگی کمک شایانی به متن‌فهمی و متن‌خوانی طلاب در متون تخصصی همچون کتاب مکاسب می‌کند.
۳. استفاده از شروح معتبر مکاسب؛ در این اثر عبارات مهم از شروح معتبر مکاسب (همچون هدی‌الطالب، هدایة‌الطالب، ارشاد‌الطالب،

معرفی کتاب / موسوعه ۲۰ جلدی توضیح‌المکاسب

سیدعلی دیباجی اصفهانی و جمعی دیگری از شاگردان وی می‌باشند که با دقت خاصی مباحث را پیاده و آماده‌سازی نموده‌اند.

مؤلف گرمی در ابتدای جلد اول این کتاب به شرح زندگانی و حالات شیخ اعظم انصاری پرداخته است.

از این موسوعه ۲۰ جلدی، ۴ جلد اختصاص به مباحث مکاسب محرمه، ۸ جلد اختصاص به مباحث بیع، ۶ جلد اختصاص به مباحث خیارات دارد و ۲ جلد دیگر آن خلاصه تمام مباحث است.

کتاب توضیح‌المکاسب اثر آیت‌الله دیباجی اصفهانی در ۲۰ جلد توسط انتشارات نورالشری تحت اشراف دفتر وی چاپ و منتشر شد.

این اثر که شامل تمام مباحث کتاب مکاسب می‌باشد، حاصل تقریرات دوره سوم تدریس کتاب مکاسب شیخ اعظم انصاری رحمته‌الله توسط آیت‌الله دیباجی اصفهانی در حوزه علمیه قم است که توسط مقرربن به رشته تحریر درآمده است.
مقرربن این موسوعه ارزشمند فضلاء و محققان حجج الاسلام سید محمدرضا، سیداحمد و

آیت‌الله‌العظمی مظاهری در پیامی به کنگره بزرگداشت سرداران و شهدای شهرداری اصفهان

شهیدان با مجاهدت و گذر از تعلقات مادی به حیات جاوید و مقام قرب الهی نائل شدند

حضرت آیت‌الله مظاهری آورده‌اند: شهیدان با ایمان، مجاهدت و گذر از تعلقات مادی

به حیات جاوید و مقام قرب الهی نائل شده‌اند و مؤمنان باید با عمل به آموزه‌های قرآن و عترت، راه آنان را تداوم بخشند.

نائل گشته و به مرتبت عالیهِ «بِلْ أَحْبَاءَ عِنْدَ رَبِّهِمْ یُرْزَقُونَ» دست یافتند که ثمره شیرین و ابدی آن این است: «فَرَحِینَ بِمَا أَنَاهُمْ اللهُ مِنْ فَضْلِهِ وَیَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذینَ لَمْ یَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَیْهِمْ وَلَا هُمْ یَخْزَنُونَ» به آنچه خداوند مهربان با فضل و بخشایش خویش از شرف شهادت در راه حق و فدا و فلاح سعادت ابدی و تمتع از مواهب ربوبی به آنان عنایت فرموده است دلشاد و دل‌آرام‌اند و به مؤمنان و مجاهدانی که هنوز به آنان ملحق نگشته‌اند مژده می‌دهند که از مرگ و شتافتن به سرای آخرت نهراسند و از فوت متاع دنیایی فانی اندوهگین نشوند.

آری شهیدان و شهیدان عزیز هم خود به فیض سعادت و به بارگاه قرب الهی راه یافته‌اند و هم ما را به کام نهدان در این مسیر و دست یافتن به سعادت ابدی فرامی‌خوانند.

امید آنکه به توفیق خداوند تعالی و با دعای مستجاب حضرت ولی‌الله الاعظم مهدی موعود ارواحنا له الفدا بتوانیم با التزام فکری

به گزارش روابط عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، حضرت آیت‌الله حسین مظاهری پیامی به‌مناسبت برگزاری کنگره بزرگداشت سرداران و شهدای منطقه ۳ شهرداری اصفهان صادر کردند. متن این پیام به شرح زیر است:

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ
قال الله سبحانه و تعالی: ﴿وَالَّذِینَ قُتِلُوا فِی سَبِیلِ اللهِ فَلَنْ یُضِلَّ أَعْمَالُهُمْ، سَیَهْدِیْهِمْ وَیُضِلِّحْ تَالِهُمُ، وَیُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ﴾
شهادت عطیه الهی عظیمی است که خداوند سبحان تنها به بندگان صالح عطا می‌کند که دنیای مادی را با همه زرق و برق فریبنده آن پشت‌سر نهنداند و با هدف نیل به سرچشمه نور و فصول و مقام قرب الهی از ظلمت و مادیت عبور کرده و جهاد فی سبیل‌الله و مرگ در راه آرمان‌های متعالی و ارزش‌های والای انسانی که به تعبیر اولیای معصومین (علیهم‌السلام) شریف‌ترین و گرامی‌ترین شکل مرگ را آگاهانه برگزیده‌اند و بدین سبب به حیات معقول واصل و

رونمایی از نسخه خطی نفیس ۲۹۹ ساله قرآن در کتابخانه حرم مطهر رضوی

دویست و شصت و سومین برنامه سه‌شنبه‌های علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی، با محوریت رونمایی از نسخه خطی نفیس قرآن متعلق به سال ۱۱۴۸ قمری موجود در گنجینه رضوی، در کتابخانه مرکزی این

آستان مقدس برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری رضوی، این مراسم، ۲۲ مهرماه، با حضور جمعی از مدیران، کارشناسان و پژوهشگران سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی و علاقه‌مندان، در تالار اندیشه‌گاه رضوی کتابخانه مرکزی حرم مطهر حضرت رضا (علیه‌السلام)، برپا شد. وحید توسلی، کارشناس پژوهش نسخ خطی آستان قدس رضوی در این برنامه، با محوریت «معرفی مصحفی از دیار سند پاکستان»، اظهار کرد: این نسخه خطی نفیس قرآن مجید کتابخانه حرم رضوی با شماره ثبت «۱۲۲»، به‌خط نسخ عالی، در ۹ سطر بر اوراقی در قطع ۳۵/۵ در ۲۳/۵ سانتی‌متر، کتابت شده و تمامی اوراق آن، به طلاندازی میان سطور و تشعیرهایی با نقوش هندسی و گیاهی در حواشی، مزین است.

وی گفت: این نسخه قرآن توسط «سیدجعفر محمدخان الحسینی»، فرزند سیدباقر محمدخان، خوشنویس نامدار سده دوازدهم هجری قمری و به پشتیبانی و ارشاد «خدایارخان بهادر ثابت جنگ عباسی»، حاکم ایالت سند (پاکستان امروزی)، کتابت شده است.

توسلی در ادامه تصریح کرد: این اثر شریف از آغاز کتابت، به نیت وقف بر آستان قدسی امام رضا (علیه‌السلام) فراهم آمده و در همان زمان، با آرایه‌ها و تذهیبانی شایسته، آراسته شده است. طبق تقیقه کاتب در اثر، تاریخ کتابت و وقف مصحف نیز، سال ۱۱۴۸ هجری قمری است.

تنوع بی‌مانند آرایه‌های هنری نسخه

این کارشناس پژوهش بیان کرد: از برجسته‌ترین ویژگی‌های این مصحف، تنوع بی‌مانند آرایه‌های آن است؛ چنان‌که در سراسر ۶۰۶ برگ مصحف، نمی‌توان دو صفحه با نقوش و رنگ‌های مشابه یافت.

وی افزود: به‌طور مثال، ترکیب سنجیده هندسه و توازن نقوش گیاهی در حواشی، همراه با تحریر طلایی و سیاه، این اثر را در زمره نمونه‌های یگانه و بدیع هنر کتاب‌آرایی اسلامی قرار داده است.

کارشناس پژوهش نسخ خطی آستان قدس رضوی ادامه داد: از منظر هنری، وجود دو لوح مذهب در آغاز ۳۰ جزء قرآن، تنوع طرح و رنگ در هر دو صفحه و نیز، حضور نشانه‌های عشر، خمس، سجده، تقسیم‌بندی آیات، سرسره‌ها و علائم پایان آیات، از مهم‌ترین خصایص تزئینی این مصحف، به‌شمار می‌آید.

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با اشاره به اینکه این رسانه باید زبان ملت باشد و پیام انقلاب را با رضایت‌مندی مردم منتقل کند تا بدرخشد، گفت: امروز رسالت صداوسیما سنگین‌تر از همیشه است و دشمن دریافته تا زمانی که این رسانه زبان گویای ملت ایران است، تمام جنگ ترکیبی‌اش نقش بر آب خواهد شد.

به گزارش روابط عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، آیت‌الله حسینی بوشهری در وب‌نشست شورای فرهنگی سازمان صداوسیما، با اشاره به نقش‌آفرینی بانوانی چون سحر امامی در جنگ رسانه‌ای دوازده روزه، گفت: صداوسیما با شجاعت و ایمان زیر بمباران ناجوانمردانه دشمن ایستاد و با روایت‌گری دقیق، اقتدار زن تربیت‌شده مکتب انقلاب را به رخ جهانیان کشید و چهره کریه

آیت‌الله حسینی بوشهری در نشست شورای فرهنگی صدا و سیما

رسانه ملی زبان گویای مردم و نظام اسلامی است

دشمن را به دنیا نشان داد.

وی با اشاره به نقش‌آفرینی تاریخی و قله‌ساز صداوسیما در مقاطع حساس انقلاب اسلامی، گفت: رسانه ملی جمهوری اسلامی ایران در قله‌های مهمی از تاریخ انقلاب، خوش درخشیده و امروز نیز در جنگ رسانه‌ای دوازده روزه، با شجاعت و ایمان، چهره واقعی دشمن را به جهان نشان داد.

رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، سه قله مهم در تاریخ رسانه ملی را مورد توجه قرار داد و افزود: نخستین قله لحظه‌اعلام پیروزی انقلاب اسلامی بود که صدای ملت ایران از رسانه ملی طنین‌انداز شد و در حافظه تاریخی مردم ماندگار شد.

امام جمعه قم، با اشاره به اینکه در قله بعدی، رسانه در دوران دفاع مقدس حضوری درخشان داشت، گفت: صداوسیما با خلق شعارها، سرودها و روایت‌های حماسی موجی از آرامش در جامعه ایجاد کرد و پیام مظلومیت ملت ایران را، هم در میدان حماسه، هم در عرصه صلح و هم در حوزه‌های اندیشه‌ای به‌شایستگی به جهان منتقل کرد.

آیت‌الله حسینی بوشهری، به نقش اثرگذار رسانه ملی در دوران کرونا هم اشاره کرد و افزود: در شرایط سخت کرونا، صداوسیما با ایجاد امنیت روانی و آرامش عمومی، نقش کلیدی خود را ایفا کرد و نشان داد که قرارگاه فرهنگی کشور است و همان‌گونه که رهبر معظم انقلاب فرمودند، صداوسیما، هم دانشگاه و هم قرارگاه است.

در نشست راه‌اندازی و شبکه‌سازی ورزش مساجد کشور مطرح شد

لزوم ایجاد خانه ورزش مساجد کشور

حجت‌الاسلام والمسلمین حاج‌ابوالقاسم در ادامه گفت : ورزش محور فعالیت‌های ورزشی همگانی قرار گیرد، ثمرات و برکات آن در هر دو حوزه آشکار خواهد شد. مسجد نه‌تنها می‌تواند محل اجرای ورزش باشد، بلکه مقصد و مبدأ فعالیت‌های ورزشی نیز باید قرار گیرد. برگزاری پیاده‌روی‌های عمومی از مساجد یا به سوی مساجد، یکی از مصادیق تحقق این هدف است.

راهبری مساجد کشور هم در این نشست، با ارائه گزارشی از ظرفیت‌های موجود، گفت: در حال حاضر حدود ۷۰ تا ۸۰ هزار مسجد در کشور فعال است که حدود ۳۰ هزار مسجد امام جماعت ثابت دارند. طبق چشم‌انداز پنج‌ساله، این تعداد تا ۲۶ هزار مسجد دیگر افزایش خواهد یافت.

وی افزود: فضاهای ورزشی زیر چتر مساجد، ظرفیت مهمی برای توسعه ورزش همگانی هستند. این فضاها تنها محدود به داخل مسجد نیستند؛ بلکه می‌توان از حیاط‌ها، زمین‌های پیرامونی و حتی مراکز وابسته به مساجد برای اجرای برنامه‌های ورزشی بهره گرفت. در چند مرحله استعدادیابی ورزشی در سطح مساجد کشور، استقبال چشم‌گیری از سوی جوانان صورت گرفته است و لازم است، این ارتباط به‌صورت مستمر و شبکه‌ای ادامه یابد.

دبیر ستاد راهبری مساجد، با اشاره به کمبود ساختار رسمی برای ورزش مساجد گفت: در حال حاضر حدود سه هزار مسجد، دارای کمیته ورزشی هستند و نماینده رسمی خود را به ستاد معرفی کرده‌اند؛ اما هنوز ورزش

و عملی به آموزه‌های حیات‌بخش و انسان‌ساز قرآن و عترت و با تخلق به اخلاق الهی و ترکیه نفس و تهدید روح و خدمت به خلق خدا و پاسداری از ارزش‌های اسلامی، راه شهیدان بزرگوار را پییماییم و به آنان ملحق شویم.

از همه متصدیان محترم این بزرگداشت و از شما برادران و خواهران خانواده معزز شهیدان و شرکت کنندگان گرامی در این مراسم روحانی تقدیر نموده و تأیید الهی را برای همگان مسئلت می‌دارم.

والسلام علیکم ورحمة‌الله/ حسین المظاهری

دفاع مقدس ۱۲روزه قله‌ای دیگر از نقش‌آفرینی صداوسیما بود که رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، با تأکید بر نقش‌آفرینی و شجاعت بانوان در رسانه، همچون سحر امامی به آن اشاره کرد و گفت: صداوسیما نه‌تنها اطلاع‌رسانی کرد؛ بلکه انسجام ملی را در دل جنگ و غم فقدان فرماندهان، دانشمندان و مردم، معنا بخشید.

نایب‌رئیس مجلس خبرگان رهبری، با تأکید بر اینکه به‌گفته امام خمینی (علیه‌السلام) صداوسیما دانشگاهی فراگیر برای همه اقشار جامعه است، افزود: از کودکان تا فرهیختگان و دانشمندان چه در داخل و چه در خارج از کشور، از این رسانه بهره‌مند می‌شوند و این رسانه باید زبان ملت باشد و پیام انقلاب را با رضایت‌مندی مردم منتقل کند تا بدرخشد.

آیت‌الله حسینی بوشهری خاطرنشان کرد: امروز رسالت صداوسیما سنگین‌تر از همیشه است و دشمن دریافته، تا زمانی که این رسانه زبان گویای ملت ایران است، تمام جنگ ترکیبی‌اش نقش بر آب خواهد شد.

وی رهبر معظم انقلاب را روایت‌گر اول پیروزی‌ها برشمرد و گفت: این روایت‌ها از طریق رسانه ملی به گوش جهانیان رسید و انتظار می‌رود، رسانه ملی در کنار حوزه علمیه، روحانیت و فرهیختگان، در انتقال معارف اهل بیت (علیهم‌السلام) و ارزش‌های اسلامی و انقلابی، با قدرت و امید، مسیر را تا ظهور منجی ادامه دهد.

در مساجد پایگاه رسمی و ساختارمند ندارد. لازم است وزارت ورزش و جوانان، با ایجاد خانه ورزش مساجد، این کمبود را برطرف کند.

سردار کریمی رئیس سازمان ورزش بسیج کشور هم در ادامه نشست اظهار کرد: در سطح کشور بیش از چهار تا پنج هزار سالن سرپوشیده در مجاورت پایگاه‌های مساجد فعال است و در همه استان‌ها نیز استخرهای مجهز وجود دارد. این ظرفیت‌ها می‌تواند بستر مناسبی برای برگزاری مسابقات، لیگ‌های محلی و حتی جشنواره‌های ملی ورزش مساجد باشد. آمادگی لازم برای برگزاری لیگ سراسری ورزش مساجد وجود دارد و تمام اماکن ورزشی وابسته به سیاه و بسیج نیز با افتخار در اختیار این طرح قرار خواهند گرفت.

سردار کریمی از آمادگی کامل ستاد برای آموزش و تربیت مربیان ورزشی از میان طلاب حوزه‌های علمیه خبر داد و گفت: بیش از ۵۰۰ گروه جهادی ورزشی کشف استعدادهای ورزشی در سطح شهرستان‌ها و هدایت آن‌ها به مسیر رشد را برعهده دارند.

در پایان این نشست، حاضران با تبادل نظر و ارائه پیشنهادهایی، بر ایجاد سازوکار اجرایی پیوند میان مسجد و ورزش، تأکید کردند.

نشست راه‌اندازی و شبکه‌سازی ورزش

مساجد کشور، با همکاری ستاد راهبری ورزش و مساجد حوزه‌های علمیه و قرارگاه ورزش کشور، با حضور جمعی از مسئولان حوزه علمیه و نهادهای ورزشی کشور، به‌منظور هم‌افزایی میان ظرفیت‌های دینی و ورزشی و بررسی راهکارهای توسعه ورزش در بستر مساجد، در سالن جلسات آیت‌الله حائری (علیه‌السلام) مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه در قم برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، در این جلسه حجت‌الاسلام والمسلمین رجبی‌نیا مسئول مرکز ارتباطات حوزه و نظام حوزه‌های علمیه، حجت‌الاسلام پناهی دبیرستاد راهبری ورزش حوزه‌های علمیه، دکتر محمدرضا داورزنی دبیر قرارگاه ورزش کشور، دکتر خلیلی رئیس فدراسیون ورزش‌های همگانی، سردار کریمی رئیس سازمان ورزش بسیج، جمعی از نمایندگان معاونت‌های حوزه علمیه، اعضای ستاد راهبری ورزش و نمایندگان دستگاه‌های مرتبط حضور داشتند.

• نگاه‌کلان به پیوند حوزه و ورزش

در ابتدای جلسه، مسئولان حاضر با تأکید بر ضرورت ایجاد شبکه‌ای منسجم برای گسترش ورزش در محیط‌های مذهبی، از جمله مساجد، بر اهمیت نقش حوزه‌های علمیه در جهت‌دهی فرهنگی فعالیت‌های ورزشی سخن گفتند.

در این نشست، حجت‌الاسلام پناهی،

مِنْ غَلَامَاتِ الْفَقْهِ الْجَلِمْ وَالْعِلْمِ وَالصَّمْتِ. إِنَّ الصَّمْتَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْحِكْمَةِ. إِنَّ الصَّمْتَ يَكْسِبُ الْمُحِبَّةَ؛ إِنَّهُ دَلِيلٌ عَلَى كُلِّ خَيْرٍ.
بردباری، دانش و خاموشی، از نشانه‌های فهم است. خاموشی، دری از درهای حکمت است. خاموشی، دوستی را نصیب [انسان] می‌کند و راهنمایی به سوی هر نیکی است.

عیون أخبار الرضا علیه، ۱/ ۲۵۸ / ۱۴

مدیر حوزه‌های علمیه کشور با تأکید بر اینکه اولین مخاطبان پیام مقام معظم رهبری به یکصدمین سالگشت بازتأسیس حوزه علمیه قم، خود مدیران و اساتید حوزه هستند، گفت: ما مدیران و اساتید نخستین مخاطب این پیام هستیم و طبیعتاً نهادها و گروه‌های گوناگون حوزه در همه مراتب و درجات، وظیفه‌ای جدی بر دوش دارند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله علیرضا اعرافی، در اجلاسیه اساتید مجتمع آموزش عالی فقه که در مجتمع امین قم برگزار شد، با بیان مطلب فوق، بازتاب پیام اسلام و انقلاب اسلامی و اهل‌بیت علیهم‌السلام در جهان را دغدغه دیرینه خود عنوان و اظهار کرد: آرمانی که در المصطفیٰ دنبال می‌شود، همان تجلی اندیشه اسلام و معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام در گفتمان نورانی حوزه و انقلاب اسلامی در سراسر جهان است. اما با همه کارهایی که انجام داده‌اید، ما هنوز در آغاز راه هستیم.

وی با اشاره به سفرهای خارجی سال‌های اخیر خود افزود: جهان امروز نیازمند پیام اسلام و انقلاب است و هر قدر کار کنیم، اندک است. این مهم‌ترین رسالتی است که بر دوش حوزه قم و به‌ویژه جامعه‌المصطفی قرار دارد.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور، با اشاره به پیام رهبر معظم انقلاب به حوزه‌های علمیه چند محور محتوایی آن را مورد تحلیل قرار داد و گفت: یکی از نکات مهم در پیام، نگاه تاریخی و ضرورت احیای رویکرد تاریخی در حوزه است. به‌همین منظور، از مرکز تدوین حوزه خواسته‌ام، متون تاریخی فشرده‌ای آماده کنند تا مسابقاتی بر اساس آن برگزار شود.

آیت‌الله اعرافی تصریح کرد: روحانیت شیعه فراز و فرودهای بسیاری را پشت‌سر گذاشته؛ اما در مجموع مسیر رو به تکامل داشته است.

آیین افتتاحیه دومین دوره آموزشی توجیهی «کریمه اهل‌بیت علیهم‌السلام» ویژه معاونان تبلیغ استان‌ها، مسئولان تبلیغ شهرستان‌ها و رابطین مدارس امین، با حضور جمعی از مدیران حوزوی و مسئولان آموزش و پرورش در مجتمع یاوران حضرت مهدی عجل‌الله‌فی‌الارض جمکران برگزار شد.

تأکید بر اهمیت حضور طلاب در مدارس و پیوند مسجد و مدرسه

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین نیکزاد مشاور وزیر آموزش و پرورش و دبیر ستاد همکاری‌های حوزه علمیه و آموزش و پرورش، در این مراسم با تأکید بر نقش مساجد و مدارس در تربیت نسل آینده، افزود: وظیفه ما این است که تمام تلاش خود را برای رفع نیازهای مادی و معنوی طلاب و مبلغان انجام دهیم.

دبیر ستاد همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش، خطاب به مبلغان طرح امین گفت: با دانش‌آموزان اشتراک دید خلاقانه داشته باشید. ایده‌ها را مطرح و تبادل نظر کنید تا آسیب‌ها نیز از همین مسیر برطرف شود. اخلاق حسنه را در مدرسه نهادینه کنید و با رفتار نیکو به مدیر و کادر مدرسه پیام بدهید. اقتدار داشته باشید؛ اما به تکبر کشیده نشوید. ما مبلغ دین خدا هستیم و باید در مسیر الهی حرکت کنیم. خداوند تنها در صورتی کمک می‌کند که کار ما رنگ خدا داشته باشد.

مسئولیت سنگین مبلغان در امتداد انقلاب اسلامی

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی، معاون تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه نیز، با اشاره به ظرفیت‌های انقلاب اسلامی گفت: انقلاب اسلامی برای همه ما بستری فراهم کرده تا بتوانیم، هم خودمان رشد کنیم و هم جامعه را ارتقا دهیم. امام خمینی ره به ما آموخت که راه خودسازی و دیگرسازی با هم است.

وی با بیان اینکه، نباید از این ظرفیت بی‌نظیر غافل شویم، افزود: درحالی‌که در بسیاری از کشورهای مدعی تمدن، ارزش‌ها لگدمال شده، انقلاب اسلامی ظرفیتی گسترده برای بشریت فراهم کرده است.

از عصر تقیه تا دوران نهضت‌های پس از عاشورا، شاهد حرکت صعودی اسلام ناب بوده‌ایم.

وی در ادامه با اشاره به نقاط عطف تاریخی حوزه و تشیع، گفت: از دوران شیخ مفید و شیخ طوسی علیهما‌السلام در بغداد تا عصر خواجه نصیر و علامه حلی علیهما‌السلام در زمان حمله مغول، جریان علم و فرهنگ اهل‌بیت علیهم‌السلام تحولات بزرگی رقم زد و حتی دستگاه خون‌ریز مغول را به دستگاهی فرهنگی بدل کرد.

انقلاب اسلامی؛ فصل راهبردی هزارساله در تاریخ تشیع

مدیر حوزه‌های علمیه کشور، انقلاب اسلامی را نقطه‌ای ممتاز در مسیر تاریخی حوزه دانست و گفت: آنچه در انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی ره و در قم رخ داد، با همه ادوار پیشین متفاوت بود. درگذشته، جنبش‌ها و نهضت‌هایی داشتیم که به تغییرات اجتماعی و سیاسی انجامید؛ اما انقلاب اسلامی معادلات هزارساله را دگرگون کرد و همه ذخایر تاریخی تشیع را در یک نقطه

کلام و سخن گفتن در محل خود برتر از سکوت می‌باشد؛ اما اگر اهل ریاضت سکوت را بر خود واجب دانسته‌اند، به خاطر ایمنی از آفات زبان و مسلط شدن بر آن می‌باشد و از جمله فواید آن این است که سالک از سخن لغو و بیهوده پرهیز می‌کند و مشغول تفکر و ذکر حق تعالی می‌شود و زبان را از غیر ذکر حق تعالی نگه می‌دارد که سبب می‌شود، افاضه‌های ملکوتی بر قلب سرازیر شود.

شرح حدیث جنود عقل و جهل، ص۳۸۸-۳۸۷

آیت‌الله اعرافی در اجلاسیه

اساتید مجتمع آموزش عالی فقه بررسی کرد

پنج محور محتوایی پیام امام خامنه‌ای به حوزه‌های علمیه

جمع نمود.

وی با تأکید بر نقش جامعه‌المصطفی در تداوم این مسیر، افزود: گشودن آفاق عالم به روی معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام رسالت اصلی جامعه‌المصطفی است و این رویکرد تاریخی، باید پایه‌گذار فصل جدیدی در تحولات حوزه باشد.

اسلام تمدن‌ساز؛ نقد تمدن غرب و تأکید بر خودباوری حوزوی

آیت‌الله اعرافی در ادامه با بیان اینکه هویت تمدنی، از مهم‌ترین محوره‌ای پیام رهبر انقلاب به همایش بازتأسیس حوزه علمیه قم است، گفت: رویکرد تمدنی، نقطه مقابل نگاه‌های سطحی به دین است. اسلام نه مجموعه‌ای از گزاره‌های پراکنده است و نه نفی‌کننده پیشرفت‌های علمی بشر؛ اسلام یک منظومه فکری و درخت‌واره است که می‌تواند با حفظ اصالت‌ها، متناسب با زمان تحول یابد.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه تصریح کرد: تمدن جدید غرب با فلسفه مادی آغاز شد و نرم‌افزاری برای بشر امروز تولید کرد که باید با نگاهی عقلانی، سنجیده و شجاعانه مورد نقد و بازنگری قرار گیرد. این وظیفه حوزه‌های علمیه است تا با تکیه بر معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام نرم‌افزار تمدنی جدیدی برای جهان عرضه کنند.

ضرورت تربیت عالمان جامع‌الاطراف و بین‌المللی

مدیر حوزه‌های علمیه کشور در ادامه خاطرنشان کرد: مجتمع آموزش عالی فقه از آغاز، نماد پافشاری بر سنت‌های اصیل حوزه همراه با نگاهی نو و بین‌المللی بوده است. تربیت عالمانی جامع و ریشه‌دار در این مجتمع، ثمره‌ای گران‌بهاست که باید استمرار یابد.

عضو فقهای شورای نگهبان افزود: امروز در همه کشورهای جهان، عالمان ریشه‌دار و فقیهانی نیاز داریم که هم در فقه، کلام و تفسیر صاحب‌نظر باشند و هم توان گفت‌وگو و مواجهه فکری با اندیشه‌های گوناگون را داشته باشند. بیش از ۵۰ تا ۷۰ هزار فارغ‌التحصیل جامعه‌المصطفی در سراسر جهان، نشانه نفوذ حوزه در اقصی نقاط عالم است.

آیت‌الله اعرافی در پایان تأکید کرد: اکنون نیازمند خیز جدیدی در تربیت عالمان جامع‌الاطراف هستیم؛ عالمانی که راهبری فکری، تفسیر و اجتهاد را در سطح جهانی برعهده بگیرند. این رسالت بزرگ بر دوش شما اساتید و طلاب این مجتمع است.

گزارشی از افتتاحیه دومین دوره آموزشی توجیهی

کریمه اهل‌بیت علیهم‌السلام

همین نقطه، کانون تمرکز دشمن در هجمه فرهنگی است. شما که این سرمایه را به رسم امانت در اختیار دارید، باید هوشیار باشید. معاون فرهنگی تبلیغی جامعه‌الزهر علیه‌السلام، با اشاره به جنگ شناختی دشمن، اظهار کرد: جنگ امروز، جنگ شناختی است. دشمن در پی اشغال نظامی نیست؛ بلکه به دنبال تغییر باورها و سست‌کردن اراده‌های جوانان و نوجوانان است.

وی مأموریت مبلغان امین را چنین تبیین کرد: مبلغ امین صرفاً مبلغ دینی نیست؛ بلکه افسر فرهنگی جنگ نرم در خط مقدم جبهه و سنگربان ایمان و هویت نوجوانان است و باید از ابزارهای دشمن علیه خود او استفاده کند. امانت‌داری در انتقال مفاهیم دینی و بصیرت‌بخشی در فتنه‌ها، مهم‌ترین وظایف مبلغان است.

معاون فرهنگی تبلیغی جامعه‌الزهر علیه‌السلام در ادامه تصریح کرد: ارکان رسالت مبلغ امین تقویت هویت دینی و ملی، توسعه سواد رسانه‌ای، تفکر انتقادی و آموزش کنشگری فعال است. مبلغ باید الگوی عملی دانش‌آموزان باشد.

ارائه گزارش از سامانه جدید طرح امین

همچنین حجت‌الاسلام معینی مدیر نهادهای آموزشی و تبلیغی معاونت تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه نیز در این مراسم با ارائه گزارشی از وضعیت مدارس امین، افزود: سامانه جدید معاونت تبلیغ به بار نشست و طرح امین نخستین طرحی است که برای این سامانه اجرا شد. تاکنون ۱۲ هزار و ۷۰۰ مبلغ امین، گزارش خود را در سامانه ثبت کرده‌اند و ۳ هزار و ۷۰۰ مورد از آن بررسی و تأیید شده است.

افق حوزه

- سال بیست و چهارم
- شماره ۸۵۸
- دوشنبه ۲۸ مهر ۱۴۰۴
- ۱۶ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

<div><div>   </div><div>صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه</div></div>
<div><div>   </div><div>مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه: رضا رستمی</div></div>
<div><div>   </div><div>سردبیر: رمضانعلی عزیزی • با همکاری هیأت تحریریه</div></div>
<div><div>   </div><div>تلفن: ۰۵۳۸-۳۲۹۰ • شماره: ۰۵۳۳-۳۲۹۰</div></div>
<div><div>   </div><div>صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱</div></div>
<div><div>   </div><div>نشانی: قم، بلوار جمهوری اسلامی، کوچه ۲، پلاک ۱۵</div></div>
<div><div>   </div><div>پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir</div></div>
<div><div>   </div><div>پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir</div></div>
<div><div>   </div><div>کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم (۴۱۰۶۵۵۸۶۸۰۰۶)</div></div>

عطریار

فریاد دلتنگی

محمد حسن بیات‌او

دلگیرم از تمامی دنیا شتاب کن
مجنونم و به خاطر لایلا شتاب کن
وقتش رسیده صبح طلوعت فرا رسد
پایان بده بر این شب پلدا شتاب کن
در انتظار آمدنت روزها گذشت

ای وعده‌ی قدیمی فردا شتاب کن

ای وارث عدالت و صبر و غم علی

با ذوالفقار حضرت مولا شتاب کن

جانم به لب رسید از این روزگار پست

آقا به جان حضرت زهرا شتاب کن

بر آن پدر که با سر زانو رسید و دید

نقش زمین جوان خودش را شتاب کن

برآن پدر که پیکر فرزند خویش را

برخاک من سپرد به صحرا شتاب کن

برآن تنی که زخمی تیر سه شعبه شد

برآن سری که رفت به نی‌ها شتاب کن

بر خانمی که در دم گودال می‌گرفت

با ناله ذکر «وای حسینا» شتاب کن

روضه گرفته‌ایم که شاید نظر کنی

روضه برای حضرت سقا شتاب کن

جان سه ساله دخترکی که گرفته بود

بر روی دامنش سر بابا شتاب کن

یادداشت

این‌گونه باشیم خط ویژه (۴)

استاد جواد محمدثی

نحوه زندگی و معاشرت، معرفی شخصیت ماست.

در توصیه‌های دینی، رهنمودهای بسیار و ارزشمند برای چگونه زیستن و سبک زندگی آمده است که سعادت ما را تضمین می‌کند.

آنچه می‌خوانید، تنها گوشه‌ای از این رهنمودهاست:

۱. در برخورد با دیگران سلام دهیم و چهره باز داشته باشیم.
۲. از همسایگان و خوشاوندان، به‌خصوص از نیازمندان‌شان غافل نباشیم.

۳. با صله رحم و سرکشی به اقوام و رسیدگی به آنان، رضای الهی را تأمین کنیم.

۴. اگر کسی به ما نیکی کرد، سپاسگزار باشیم و خوبی‌های دیگران را از یاد نبریم.

۵. در گفتارمان از حرف‌های زشت و بی‌ادبانه و توهین و تحقیر و استهزای دیگران پرهیز کنیم و دهان و زبانی پاک داشته باشیم.

۶. حوصله گوش‌دادن به سخن دیگران را داشته باشیم و سخن‌شان را قطع نکنیم.

۷. تا می‌توانیم خوبی‌های دیگران را بازگو کنیم و از ذکر عیوب و بدی‌های‌شان به‌شدت پرهیز کنیم.

۸. سخن‌چینی و دو به‌هم‌زنی و دروغ و تهمت از بدترین گناهان است. خود را به آنها نیالاییم.

۹. در رفتن به مسجد و نماز جماعت کوشا و پیشتاز باشیم.

۱۰. هر روز مقداری قرآن بخوانیم و از کلام الهی غافل نشویم.

۱۱. خود را بی‌عیب ندانیم و از انتقادهای دیگران نرنجیم.

۱۲. هرچه علم و مقام و موقعیت ما بیشتر باشد، در برابر پدر و مادر احترام کنیم.

۱۳. تا می‌توانیم، گره از کار دیگران بگشاییم و عنصری مفید باشیم.

۱۴. از آنچه خدا به ما داده، بذل و بخشش کنیم، تا خداوند بیشتر کند.

۱۵. مرگ را از یاد نبریم و برای پس از مرگ هم کاری کنیم.

۱۶. از دوستی و همنشینی با بدان پرهیزیم؛ چون رنگ و بوی آنان را می‌گیریم.

۱۷. به زیارت قبور و اموات برویم و از آن عبرت بگیریم.

۱۸. آنچه برای خود دوست داریم، برای دیگران هم دوست داشته باشیم و آنچه بر خود نمی‌پسندیم، برای دیگران هم نپسندیم.

۱۹. سعی کنیم خشمگین نشویم و در هنگام غضب هم تصمیم نگیریم و اقدامی نکنیم.

۲۰. به پدر و مادر خود خوبی کنیم، تا فرزندان‌مان هم به ما خوبی کنند.